

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CXII П'ЯТНИЦЯ, 28 ЖОВТНЯ 2005 РОКУ ЧИСЛО 43 VOL. CXII FRIDAY, OCTOBER 28, 2005 No. 43

Достойно і величаво відзначено 100-річчя церкви св. Юра

Служба Божа в церкві св. Юра з нагоди 10-річчя храму

О. Кузьмович

НЮ-ЙОРК. – Неділя, 16 жовтня 2005 р., залишиться довго у пам'яті усіх парафіян Української католицької церкви св. Юра в Ню-Йорку. Це ж був день відзначення 100-річчя існування парафії і перегляд активности великої Української католицької церкви та її вірних.

Святкова Служба Божа зібрала численну кількість вірних, що заповнили о год. 12-ій полудня церкву по вінця. Поруч надзвичайного числа вірних до престолу стала також велика кількість священиків з Єпископом Стемфордської єпархії УКЦ Василем Лостеном і парохом УКЦ св. Юра о. Вернардом Панчуком, ЧСВВ, на чолі. Серед служителів ми бачили обох останніх парохів УКЦ св. Юра, а також Владику Володимира Паску і високоприподобного о. Маріяна Попадюка.

Після урочистої Богослужби, з відповідною змістом проповіддю Владики В. Лостена і подякою пароха церкви св. Юра о. В. Панчука, усі присутні на цій Богослужбі мали нагоду подивляти прегарну виставу, духовно-театралізовану за Євангелією від Луки і Матея, молодих артистів Української драматичної студії під керівництвом відомого української публіці провідника студії і режисера Івана Бернацького.

Сценарій дійства, узгоджений з Владикою УКЦ Василем Лостеном, був створений І. Бернацьким і у ньому виступили студійці та семінаристи Стемфордської семінарії. Головні ролі в цьому надзвичайному дійстві припали А. Продисові – як Ісусові Христові, Ю. Михайлову – як Іванові Хрестителеві і Марія Немилівській – як Матері Божій. Вони та усі інші, що брали участь у цій виставі, працювали над удосконаленням дійства сім місяців – поінформував нас керівник І. Бернацький, костюми пошито в театрі ім. Заньковецької у Львові, а декорації прегарно заступили церковні споруди перед престолом. Дійство викликало захоплення численної публіки та грімкі „Браво!", а відтак і особливе признання о. пароха В. Панчука.

Після такого надзвичайного закінчення відправ у церкві св. Юра учасники мали нагоду перед початком святкового обіду оглянути в захристії цікаву мистецьку збірку режисера і актора І. Бернацького. Відтак велика заля авдиторії школи св. Юра виповнилася вщерть вірними, що прийшли відсвяткувати ще і спільним бенкетом рідкісне свято.

До президіяльного стола засіли зібрані ієрархи, парохи, колишні парохи і гості – представники духовенства, преподобні Сестри-Василіянки і катехитки. Також при столах бачили ми, поруч з довголітніми парафіянами, численних представників усіх українських організацій та відомих громадян. До помочі з поданням страв стали в першу чергу старші учні школи св. Юра. Вони також були виконавцями святкового концерту, виконуючи пісні, танці і сольові точки. Разом з ними участь в концерті взяли відомі наші солісти – сопрано Анна Бачинська і скрипаль Маріян Підвірний, як також гурток молоді „Барвінок" з Асторії. Усі мистецькі точки заслужили теплі оплески численної публіки.

(Закінчення на стор. 9)

„Криворіжсталь" за 4.8 млрд. дол. купив британський підприємець

Нова ціна в шість разів перевищує попередню ціну, за якою підприємство було продане Р. Ахметову і В. Пінчукові - зятеві Л. Кучми

КИЇВ. – 24 жовтня компанія „Mittal Steel Germany GMBH" (власник компанії – один з п'ятьох найбагатших людей світу, британець індійського походження Лакшмі Мітал) перемогла в конкурсі з продажу 93.02 відс. акцій відкритого акційного товариства „Криворіжсталь„. Реалізаційна ціна – 24 млрд. 200 млн. грн. (близько 4 млрд. 84 млн. дол.) при стартовій ціні – 10 млрд. грн. У червні 2004 року акції були продані за 4 млрд. 260 млн. (близько 800 млн. дол.) консорціюму „Інвестиційно-металюрґійний союз" (IMC), підконтрольному Ринатові Ахметову і Вікторові Пінчуку. Низька ціна продажу Р. Ахметову і В. Пінчукові (зятеві колишнього Президента Л. Кучми) викликала велике обурення громадськости в Україні. У серпні 2005 р. акції були повернені в державну власність.

На продаж було вдруге виставлено найбільший український сталеливарний комбінат. Серед учасників конкурсу були „Mittal Steel" – найбільший металовиробник у світі, і базована в Люксембурзі компанія „Arcelor", яка об'єднала сили з Індустріяльним союзом Донбасу у спільному підприємстві. Була в змаганні і „Smart Group", яку контролює російський підприємець Вадим Новінський, пов'язаний з російським „сталевим бароном" Алішером Усмановим.

„Financial Times" нагадує, що приваблення чужоземних інвестицій виявилося складнішим, ніж В. Ющенко передбачав. Інвестори були розчаровані суперечками в уряді Юлії Тимошенко, звільненої минулого місяця.

(Продовження на стор. 3)

Хор „Думка" - надхненний голос нашої громади

30 жовтня в Ню-Йорку з великим концертом виступить знаний і високо шанований в нашій громаді хор „Думка", який в ці дні відзначає свій 55-річний ювілей. Понад пів сторіччя українці Америки мають щасливу можливість чути українську народну пісню і твори наших безсмертних композиторів у виконанні цього талановитого і самовідданого художнього колективу. Нижче на запитання редактора „Свободи" Петра Части відповідає диригент хору Василь Гречинський – про творче життя „Думки", про свій шлях до неї і в ній, про пісню як чинник духовної єдности між людьми і народами.

Василь Гречинський

– В газетних і журнальних інтерв'ю з музикантами помічаємо одну характерну річ. Майже всі вони свідчать, що музичні уподобання жили в їхній душі вже до того, як вони почали грати чи співати. Мовби спочатку народжується музика, а вже потім – людина. Як же було у Вашому випадку?

– Мабуть, саме так. Те, що тато з мамою розповідали мені жартома, я сприймаю, як Божий знак. Я народився в Різдвяну ніч, і через снігову хурделицю маму могли завезти тільки до сільського фельдшера-акушера в нашому селі Жулині біля Стрия. А коли мене несли повз церкву додому, там саме співав хор. Й от весь час живу з враженням, ніби справді в ту Різдв'яну ніч я чув спів у церкві. А потім прийшло дитинство, в якому головними іграшками були музичні інструменти. Зовсім непомітно навчився грати на піяніно обіруч. П'ятирічну музичну дитячу школу закінчив за три роки. Грав по п'ять-шість годин щодня, забуваючи про все на світі...

– Коли Ви вже закінчили консерваторію і стали перед хором як диригент, відразу ж були готові інтерпретувати вокальні

(Закінчення на стор. 20)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Верховна Рада розглянула справу сутичок в річницю УПА

КИЇВ. – Бійки на Хрещатику під час святкування річниці створення Української Повстанської Армії були 21 жовтня предметом розгляду Верховної Ради. Керівники міліції, Служби безпеки і Генпрокуратури звітували перед парламентом про сутички у Києві, коли прихильники УПА проводили масові заходи в столиці. Обидва віча – прихильників і противників УПА – були законними, вважає міністер внутрішніх справ Юрій Луценко. Провини міліції в тому, що сталися бійки, немає. Міністер закликав депутатів внести поправки до законів, які б підвищували відповідальність організаторів заходів за дотримання порядку. Фракція Народного Руху звернулася до Міністерства юстиції з вимогою зняти з реєстрації партію Наталії Вітренко, „Союз", КПУ і „Братство", за діями яких стоять інтереси інших держав. Зняття з реєстрації означає неможливість брати участь у парламентських виборах.

ПАРЕ – про мовну ситуацію в Україні

КИЇВ. – Мовна ситуація в Україні знову стала актуальною темою після критики на адресу України в Парляментській асамблеї Ради Европи, де про нерівне становище мов заявляла російська делеґація. Ситуацію в українському парляменті коментував 20 жовтня керівник делеґації від України Борис Олійник. Він визнав, що Україна має проблеми з виконанням головних зауважень Ради Европи – розслідуванням справи Г. Ґонгадзе та приведенням політреформи в Україні до норм европейського законодавства. Чимало уваги Б. Олійник присвятив висвітленню мовного питання, щодо якого були особливо критичні зауваження з боку російської делеґації. Росіяни вкотре підняли це питання після оголошення про відкриття в Криму україномовних шкіл. Б. Олійник сказав, що на території Криму ситуація з українською мовою значно гірша, ніж з російською. Голова української делеґації в ПАРЕ виступив за те, аби порушити питання, як почуваються українські меншини в самій Росії, і чи в цій країні дотримуються прав україномовних меншин.

Я. Схефер: Україну і Росію не можна порівнювати

КИЇВ. – Генеральний секретар НАТО Яап де Гооп Схефер 20 жовтня назвав недоречними порівняння відносин НАТО з Україною і Росією. На прес-конференції в Києві він пояснив, чому НАТО вимагає демократичних реформ від України, а до Росії, у якої більші проблеми з рівнем демократії, таких вимог не висуває. За його словами, до України вимоги суворіші як до потенційного члена НАТО: „Існує одна суттєва відмінність між Україною і Росією – Україна визначила своїм завданням евроатлантичну інтеґрацію, а Росія – ні. Росія не прагне стати членом НАТО, і це принципова різниця. Бо НАТО – альянс 26 демократій, що побудований на спільних цінностях. Тому не дивно, що НАТО просить усіх потенційних членів поділяти ці цінності і впроваджувати їх на практиці. Так само з Україною, тому до України висуваються вимоги. Порівнювати в цьому відношенні Україну і Росію не можна".

Верховна Рада заборонила імпорт м'яса птиці

КИЇВ. – Верховна Рада запровадила 20 жовтня на шість місяців мораторій на ввезення до України м'яса і харчових субпродуктів зі свійської птиці. За цей документ проголосували 229 народних депутатів з 374, зареєстрованих у залі. Цим законом також передбачається доручити урядові віднайти кошти для розвитку вітчизняного птахівництва. На українсько-польському кордоні 20 жовтня запроваджено дезинфекцію усіх авт, які в в'їжджають на територію України, щоб запобігти пташиній ґрипі.

2006 рік – Рік України в Грузії

КИЇВ.- 20 жовтня голова парляменту Грузії Ніно Бурджанадзе під час офіційної візити до України мала зустріч з Президентом України Віктором Ющенком, на якій було обговорено питання українсько-грузинської співпраці в рамках ГУАМ, а також перебігу Року Грузії в Україні та плянів оголошення 2006 року Роком України в Грузії. Фото УНІАН

В. Ющенко визнав помилки нової влади

КИЇВ. – 20 жовтня Президент України В. Ющенко визнав, що за останні сім місяців влада допустила безліч помилок. Про це він заявив, відкриваючи шосте засідання Консультативної ради з питань чужоземних інвестицій в Україні. Насамперед, за словами Президента, це стосується ліквідації в Україні 24 вільних економічних зон і територій пріоритетного розвитку. Є досить проблемні питання, що стосуються приватизації. В. Ющенко додав, що останні кроки влади щодо ревізії послали найгірші сигнали для ринку. За його словами, наразі серед інвесторів і підприємців ходять різні чутки, іноді навіть на рівні леґенд, і цю ситуацію треба виправляти. „Реприватизації в Україні не буде. Ми виходимо з того, що якщо почнеш дискусію сьогодні, то втратиш майбутнє", – сказав Президент. Він зазначив, що українська влада активно працює над забезпеченням оптимізації організації конкурентного і прозорого ринку України. Консультативна рада з питань чужоземних інвестицій в Україні є консультативним органом при Президенті України, створеним 1997 року.

Голова Фонду держмайна подала у відставку

КИЇВ. – У день найбільшого приватизаційного авкціону в Україні голова Фонду державного майна Валентина Семенюк 24 жовтня подала у відставку, заявивши про, як сказано, проблеми з майновими відносинами. Заява В. Семенюк про відставку з'явилася по тому, як Політична рада Соціялістичної партії критично поставилася до приватизації „Криворіжсталі" і порадила їй піти з посади. Заяву В. Семенюк Президент В. Ющенко наразі ще не підписав.

Фільм про любов та революцію

КИЇВ. – 17 жовтня у Києві почали знімати фільм „Оранж Лав" (назва не перекладається). Проєкт плянується грандіозний – прем'єра у Каннах, світовий прокат і бюджет близько 5 мільйонів долярів. Зніматимуть його українці на гроші українців. Це фільм про кохання під час Помаранчевої революції. До Києва з Москви приїжджає молодий фотограф-екстремал у пошуках нових емоцій і знайомиться з мрійливою студенткою Київської консерваторії. На ролю вибрали відомого російського актора Олексія Чадова. Головну героїню зіграє 20-річна Ольга Макеєва, родом з Полтавщини, працює моделлю. На головну роль її вибрали зокрема тому, що у неї дуже гарне, руде від природи волосся. Фільм зніматимуть у Києві 36 днів. В український та світовий прокат стрічка вийде влітку або восени наступного року.

Заборонено продаж закарпатських коньяків

ХАРКІВ. – Харківське управління із захисту прав споживачів заборонило продаж коньяків „Три зірки", „П'ять зірок" і десертного вина „Ізабела". У вересні управління перевірило 274 підприємства торгівлі, що продають алкогольні напої, і в 155 випадках виявило порушення. Забраковано і знято з продажу 11 відс. перевіреної продукції, зокрема коньяки Ужгородського коньячного заводу, вино з Берегова у зв'язку з невідповідністю їхньої якості нормативним стандартам.

Щодня в Україні від раку молочної залози вмирає 21 жінка

ЛЬВІВ. – 20 жовтня в Україні вперше відзначали Всеукраїнський день боротьби зі захворюванням на рак молочної залози. Указ про проведення такого дня підписав Президент України. Щопівгодини медики виявляють новий випадок цього захворювання в українських жінок. Щороку від цієї недуги, яка на ранніх стадіях виліковується, в Україні вмирають більше семи з половиною тисяч жінок. Причина – немає достатньої кількости приладів для обстеження – мамографів, а якщо і є один в обласному центрі, то послуга платна і не з дешевих. На Львівщині щороку від раку грудної залози вмирають понад 350 жінок переважно у віці від 40 до 55 років. Онкозахворюваність молочних залоз у жінок в Україні щороку зростає удвічі і займає перше місце за кількістю серед усіх ракових хвороб. Майже щогодини від раку грудей вмирає одна жінка в Україні. На усю область у Львові – два мамографи, в Україні їх – 23. Але лише один рентґеноприлад на Львівщині якісний. Обстеження на ньому коштує 78 гривень.

Пірати захопили корабель з українським екіпажем

СОМАЛІ. – 21 жовтня корабель з українським екіпажем захопили пірати біля берегів Сомалі. Вони вимагають 700 тис. дол. викупу. Корабель „Паганія" під мальтійським прапором ішов з Південної Африки до Европи з вантажем залізної руди. Сомалійська влада закликала сусідні країни відрядити бойові кораблі до територіяльних вод Сомалі для боротьби з піратами. За даними міжнародних організацій, за останні півроку морські злочинці у цих краях здійснили 22 напади на торговельні та бойові кораблі чужоземних держав.

Твори О. Булавицького повернулися в Україну

КИЇВ. – Восьмого жовтня одному з провідних художників української діяспори, Олексі Булавицькому, виповнилося б 89 років. Після Другої світової війни він був змушений покинути батьківщину і більшу частину свого життя прожив у США, в Мінеаполісі. Після здобуття Україною незалежности художник передав колекцію своїх творів до київського Музею культурної спадщини. В цьому музеї зібрані експозиції українських мистців, які були змушені жити і працювати за кордоном. Народжений в Умані Олекса Булавицький навчався в Одесі, Ленінграді та Києві. Саме в столиці України він розпочав свою самостійну працю як декоратор театру та кіно. Сьогодні в Музеї культурної спадщини можна побачити ескізи його декорацій. О. Булавицький помер 2001 року, маючи 84 роки.

За повідомленнями інформаційних агентств

У Римі канонізовано п'ять святих

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин (посередині) спілкується з провідниками Римо-Католицької Церкви в Україні кардиналом Маріяном Яворським (ліворуч) та Української Греко-Католицької Церкви кардиналом Любомиром Гузаром у Ватикані 23 жовтня.
Фото УНІАН

РИМ, Італія. – Урочиста церемонія канонізації відбулася на завершення праці XI Генеральна асамблеї Синоду єпископів Римо-Католицької Церкви у Ватикані з 2 по 23 жовтня. У церковному форумі взяли участь 256 католицьких ієрархів з 118 країн. Тему Синоду „Євхаристія – джерело і вершина життя і місії Церкви" визначив ще Іван Павло II. Уперше за час свого понтифікату Папа Бенедикт XVI провів канонізацію. Новими католицькими святими стали двоє італійців – Гаетано Катанозо і Феліче да Никозія, двоє поляків - Йозеф Більчевський і Зигмунд Гораздовський , а також чилійський священик Альберто Хуртадо Кручага.

Пастирська діяльність Ю. Більчевського (1860-1923) і З. Гораз-

(Закінчення на стор. 4)

Мова ціни і ціна мови

Р.Л. Хомяк

КИЇВ. – Яка вартість української мови в Україні? За станом на 24 жовтня 2005 року – майже п'ять мільярдів доларів (чи, як у нас кажуть, – більйонів). Непогано!

Я дійшов до цього висновку, коли разом з сотнями тисяч українців, в тому числі з самим Президентом Віктором Ющенком, спостерігав на телеекрані 50-хвилинну драму, яка підносила у глядачів рівень адреналіну швидше, ніж престижний чемпіонат з футболу: продаж „з молотка" комбінату „Криворіжсталь".

Все це відбувалось не у вечірному „прайм-таймі", а між 11-ою і 12-ою годиною дня, на двох телевізійних мережах, і чимало глядачів відлучились від звичних обов'язків, щоб спостерігати цей матч. А мільйони інших дивились на довші підсумкові репортажі увечорі. Все це відбувалося виключно державною мовою.

Остаточна ціна, за яку індієць Лакшмі Мітал купив „Криворіжсталь", становила 24 мільярди, 200 мільйонів гривень – майже 5 мільярдів наших „зелених".

В Україні за звичкою повторюють, що тут мова підприємництва – російська, іноді – англійська. Майже усі ділові видання друкуються російською мовою. Аж раптом серйозні представники великого підприємництва, які виставляли дуже великі гроші - остаточна ціна перевищила суму усього досі проданого державного майна - без труднощів впорались виключно українською. Представники трьох груп, які змагались у ліцитації, мали тільки піднести карточку з своїм порядковим числом, коли збільшували ставку. Говорити не треба. Зате керівник ліцитації, заступник голови Фонду державного майна (ФДМ), який дуже докладно з'ясував умови ліцитації, і сам професійний ліцитатор, інформуючи, хто й коли підносив ставку (кожний крок становив 20 мільйонів доларів, себто 100 мільйонів гривень) послуговувалися виключно українською мовою. Уся документація, включно з зобов'язаннями майбутнього власника комбінату, була подана українською мовою. І всі грошові суми - в державній валюті, українській гривні. Зовсім так, як це робиться в Угорщині чи Польщі, чи Естонії, де мова порозуміння - державна.

Торік, за умов „звичного" в Україні продажу „Криворіжсталі" свої або „вітчизняні інвестори" купили комбінат за 4 мільярди. Фонд Державного майна тоді просто не допустив до авкціону компанію „Мітал". Цього року - після Помаранчевої революції, коли про те, що „Криворіжсталь" була продана „зятеві президента", революціонери нагадували десятки разів - її вартість виявилась у 20 мільярдів вищою.

В „операційній залі", де йшла ліцитація, панувала спокійна атмосфера. Там були присутні купці, члени ФДМ, ліцитатор, телевізійні камери і екс-прем'єр-міністр Юля

(Закінчення на стор. 15)

„Криворіжсталь"...

(Продовження зі стор. 1)

Підприємці, зокрема росіяни, покладають більші надії на адміністрацію Юрія Єханурова, який замінив Ю. Тимошенко. Минулого тижня з Президентом України зустрілися представники ради чужоземних інвесторів, у яких склалося враження, що він усвідомив помилки своїх перших 9 місяців при владі. „Financial Times" вважає, що цей авкціон, найімовірніше, буде першим і останнім такого роду. В. Ющенко раніше плянував повернути державі і повторно продати більше об'єктів, а тепер він твердить, що всі приватизаційні суперечки будуть вирішені шляхом переговорів з власниками приватизованих підприємств, а не через суди.

В. Ющенко, коментуючи продаж „Криворіжсталі", сказав, що вперше приватизаційний конкурс відбувся прозоро і відкрито, що дозволило державі отримати 24,2 млрд. грн. – майже у шість разів більше за 4,3 млрд. грн., за які було подаровано це підприємство В. Пінчукові у 2004 році. Президент України вважає результати приватизації „Криворіжсталі" виконанням однієї з обіцянок, даних на Майдані.

25 жовтня перші сторінки газет в Україні були присвячені продажеві „Криворіжсталі". „Учора українська власність стала дорожчою", констатує „День" і цитує В. Ющенка, за словами якого лише за продаж „Криворіжсталі" Україна отримала на 20 відс. більше коштів, ніж від усієї попередньої приватизації.

„Україна молода" зазначає, що індійський багатій купив металюргійний комбінат у шість разів дорожче, аніж півтора року тому „по блату – контора вітчизняних олігархів Пінчука й Ахметова".

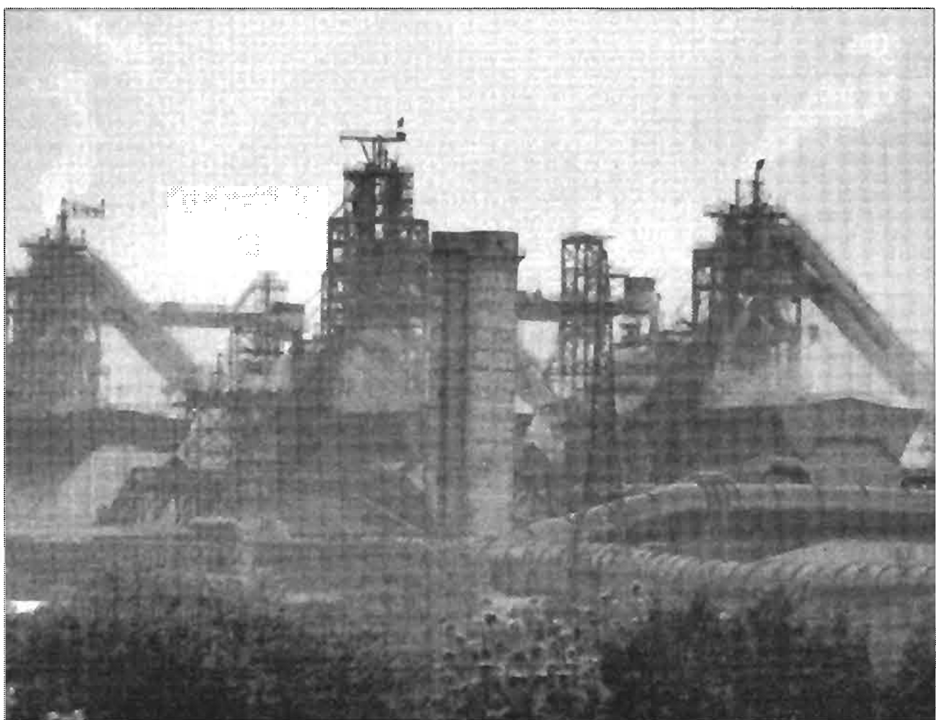
„Сегодня" зазначає, що сума, отримана від продажу, складає чверть національного бюджету. Часопис запитує: „Чи підуть гроші на розвиток України, чи на роздавання передвиборних бубликів?"

Переможці конкурсу долучилися до торгів не відразу.

„Mittal Steel" спершу запропонував ціну 4 мільярди 800 мільйонів доларів. Запропонована ціна підштовхнула вгору змагання і майже вдвічі перевищила ринкову ціну „Криворіжсталі". „Financial Times" подає позицію власника „Mittal Steel" Лакшмі Мітала, який вважає, що за „Криворіжсталь" заплатили добру ціну, бо „це остання велика приватизація в європейській сталеливарній промисловості, а сам комбінат – один з небагатьох вертикально інтегрованих: має поклади залізної руди і сам себе забезпечує коксом".

Авкціон проводився в невеликій кімнаті Фонду державного майна, де були присутні більшість його

(Закінчення на стор. 15)

Загальний вигляд „Криворіжсталі" *Фото: УНІАН*

Власник компанії „Mittal Steel" Лакшмі Мітал

АМЕРИКА І СВІТ

А тепер ось – „Вілма“

МАЯМІ, Фльорида. – Станом на понеділок, 24 жовтня, „Вілма“, 12-ий з черги ураган сезону 2005 року, підійшла до берегів Сполучених Штатів в південній Фльориді, за своєю руїнівною силою належачи до 3-ої категорії, зі швидкістю вітру 125 миль на годину. Це вже четвертий великий ураґан (з категорії 3 або вище) спричинює повені в США цього року і восьмий раз руйнує Фльориду протягом останніх 15 місяців. Декілька днів перед нападом на берег „Вілма“ мала ознаки 5-ої категорії, зі швидкістю вітру понад 175 миль на годину. Рятувальні команди вздовж Фльориди працюють, щоб відновити електрику для восьми мільйонів людей. Шестеро осіб загинуло на Фльориді від „Вілми“, 19 осіб – в Мехіко та Кубі, котрі цей ураган вразив раніше.

Померла знаменита американська оборонниця громадянських прав Роза Паркс

ДІТРОЙТ, Мищ. – В понеділок, 24 жовтня померла, на 92-му році життя, активістка боротьби за громадські права Роза Паркс. 1 грудня 1955 року, коли вона мала 42 роки, Роза Паркс сіла в автобус в Монтгомері, Алабама, щоб їхати з праці додому. В той час в Алабамі, коли расова сеґреґація буле все ще значною, Роза Паркс, афроамериканка, повинна була сісти на заднє сидіння в автобусі. Однак, втомлена на праці, вона сіла спереду, і коли білий чоловік увійшов до автобусу й попросив її звільнити місце, відмовилася встати. Водій відмовився їхати далі, аж поки прийшов поліціянт і заарештував Розу Паркс. Афроамериканці вийшли протестувати проти її арешту і проти сеґреґації їх білими в цілому, проти хибної опінії, нібито поведінка афроамериканців є менш гідна, ніж білих людей. Її дія започаткувала значний рух за модерні громадянські права – боротьбу чорних за рівність в американському суспільстві.

Президент Дж. Буш пропонує Б. Бернанке як наступника А. Ґрінспена

ВАШІНҐТОН. – У понеділок, 24 жовтня, Президент Дж. Буш назвав свого головного економічного радника Бена С. Бернанке наступником голови Федеральної резерви Алена Ґрінспена, котрий відходить з посту 31 січня 2006 року, після понадвісімнадцятирічного керування економікою США. 51-річний Бернанке служив як член управи Федеральної резерви і певний час керував департаментом економіки Прінстонського унівеситету. Бернанке запевняє, що близька відставка А. Ґрінспена не викличе ніяких змін в політиці Федеральної резерви, зокрема в ділянці відсоткової стопи. В цілому буде збережено досягнутий за два останні роки рівень розвитку американської економіки, низькі інфляцію і безробіття. Біржа на Вол-Стріт позитивно сприйняла кандидатуру Б. Бернанке на цю посаду.

Тюрма для науки – не перешкода

МОСКВА. – Особи з найближчого оточення колишнього керівника ЮКОСу Михайла Ходорковського, зокрема його адвокати, повідомили російських журналістів, що цей жорстоко переслідуваний владою президента Володимира Путіна і врешті засуджений на вісім років оліхарх вирішив писати в тюремній колонії дисертацію. Для цього він привіз з собою в місце ув'язнення дві валізи книг для праці над дисертацією. Її теми не розголошується, відомо лише, що бібліотека в'язниці посібників з даного питання не має. Але займатися тільки наукою М. Ходорковському не вдасться. Згідно з тюремними правилами, в'язень, не зайнятий на виробництві, повинен відпрацювати не менше двох годин з благоустрою території - мити підлогу, вікна, виносити сміття. Жити оліхарх буде в бараці-гуртожитку з двоярусними ліжками і харчуватися в загальній їдальні. Розпорядок майже як в армії: вставати – в шостій ранку, лягати спати – о 10-ій вечора. Екс-глава ЮКОСу через свій пресцентр оголосив, що створює фонд підтримки ув'язнених - для надання їм юридичної допомоги.

Польща має нового президента

ВАРШАВА. – Минула неділя, 23 жовтня, в Польщі принесла переконливу перемогу на президентських виборах міському голові польської столиці Лехові Качинському. Він був кандидатом від партії „Закон і Справедливість“, а його опонент Дональд Туск, який програв вибори, – від партії „Громадянська Плятформа“. З польської преси відомо, що консерватор Лех Качинський є прихильником повернення до римо-католицьких цінностей і обережно ставиться до тісніших зв'язків з Европейським союзом. В той час, як Д. Туск і його „Громадянська Плятформа“ розглядають членство в ЕС як добру можливість і прагнуть якнайшвидше запровадити у країні евро, Лех Качинський і „Закон та Справедливість“ хочуть наразі зберегти польську національну валюту. Ці розбіжності є перешкодою у переговорах щодо створення коаліційного уряду. У президентських виборах взяли участь приблизно 50 відсотків поляків. Вирішальну ролю у висліддах відіграла гостра критика Л. Качинського на адресу Д. Туска, який обіцяв провести блискавичні ринкові реформи в країні. Закликаючи опонентів з партії „Громадянська Плятформа“ до швидкого формування коаліційного уряду, Л. Качинський сказав: „Три слова потрібні всім полякам. Польщі потрібне з'ясування взаємин, але ще більше їй потрібна злагода. Я хотів би попросити наших друзів з „Громадянської Плятформи“ про злагоду, побудовану на правді“.

Румунія готова прийняти військові бази США

ВАШІНҐТОН. – Радник Президента США з національної безпеки Стівен Гедлі оприлюднив у понеділок, 24 жовтня, заяву, що Румунія вже найближчим часом може надати свою територію під військові бази США. За його словами, після переговорів з румунською стороною залишилося вреґулювати деякі деталі і підписати остаточну угоду. Президент Румунії Траян Басеску також підтвердив, що переговори фактично завершені. Військову базу на Чорному морі Вашінґтон розглядає як частину нової стратегії з розміщення військ в Европі. У найближчі 10 років США збираються значно зменшити чисельність своїх військових формацій в Старому Світі - переважно за рахунок Німеччини. Натомість плянується створити кілька баз в колишніх країнах Варшавського договору для сил швидкого реаґування. Для Румунії американська військова присутність і пов'язані з нею інвестиції дозволять зменшити розрив між цією країною й іншими членами ЕС. Румунія плянує вступити до ЕС вже наступного року.

Вбито дружину адвоката Павла Лазаренка

САН-ФРАНЦИСКО, Каліфорнія. – 15 жовтня невідомі злочинці вбили Памелу Вітале, дружину адвоката Деніела Горовіца, який захищав у суді колишнього українського прем'єр-міністра Павла Лазаренка. Вбивство сталося в будиночку на колесах, де родина тимчасово мешкає, поки будує нову віллу. Д. Горовіц відомий тим, що захищає людей з сумнівною репутацією, в даний час він є адвокатом Сюзани Полк, котру звинувачують у вбивстві чоловіка-мільйонера в 2002 році, щоб нібито отримати великий спадок. Деякі американські ЗМІ пов'язують смерть П. Вітале саме з цією історією. Проте видання „Стратфор“ висунуло іншу версію: дружина адвоката Горовіца працювала разом з ним, була його асистентом і займалася базою даних клієнтів. Під час захисту П Лазаренка адвокат чи його дружина могли натрапити на делікатну інформацію про його можливі кримінальні діяння. У такому разі вбивство Памели Вітале - це спроба зупинити витік інформації, яка могла б зашкодити майбутній політичній кар'єрі П. Лазаренка, або ж спроба попередити Деніела Горовіца. Тим часом 20 жовтня під Сан-Франциско поліція затримала 16-річного юнака, якого підозрюють у причетності до вбивства Памели Вітале. Правоохоронці, однак, запевнили, що цей арешт не означає припинення слідства у цій справі.

Знову вибухи в центрі Багдаду

БАГДАД, Ірак. – У понеділок, 24 жовтня, у висліді трьох потужних вибухів в центрі іракської столиці, поблизу готелів „Шератон“ і „Палестина“, де зупиняються переважно закордонні фахівці та журналісти, загинуло 12 осіб. Поліція припускає, що це був скоординований напад, оскільки начинені динамітом авта вибухали з проміжком в декілька хвилин. Швидше за все, терористична акція належала до низки спроб ускладнити політичну ситуацію в країні у зв'язку з референдумом щодо нової конституції Іраку. Тим часом виборча комісія повідомила, що хоч вже друга сунітська провінція в Іраку (Аль-Анбар) проголосувала проти проєкту конституції, опоненти проєкту не здобули дві третини голосів, щоб заблокувати документ. Результат референдуму в третій сунітській провінції (Ніневії), також негативний, та все ж в цілому, як повідомила виборча комісія 25 жовтня, за проєкт конституції проголосувала більшість громадян країни, що відкриває шлях до нових парляментських виборів ще в грудні цього року.

За Гіларі Клінтон чи за Кондолізу Райс?

ВАШІНҐТОН. – Соціологи з Інституту громадської думки і телекомпанія „WNBC“ 22 жовтня в якійсь мірі з'ясували, кому громадяни США віддали б свої голоси на наступних президентських виборах, якби кандидатами в них були сенатор-демократ Гіларі Клінтон і нинішній Державний секретар Кондоліза Райс. Як показало опитування, більшу прихильність американців має Г. Клінтон, яка випередила свою гіпотетичну суперницю на 9 відсотків: 50 проти 41. Разом з тим дослідження виявило, що Г. Клінтон, у разі висунення своєї кандидатури на виборах 2008 року, програла б двом республіканцям – сенаторові Джонові МекКейнові і колишньому посадникові Ню-Йорку Рудольфові Джуліяні. Всі троє вважаються потенційними кандидатами в президенти. К.Райс вже заявила, що на наступних виборах боротиметься за вищу державну посаду. Проте американці не одностайні щодо того, чи може стати президентом жінка. 26 відсотків опитаних позитивно ставляться до цієї ідеї, але 28 відсотків заявили, що не голосуватимуть за кандидата-жінку. Стосовно можливої участи Г. Клінтон в майбутніх виборах, то 48 відсотків учасників опитування готові підтримати її в намірі кандидувати. В опитуванні взяло участь 827 осіб.

За матеріялами ЗМІ

У Римі...

(Закінчення зі стор. 3)

довського (1845-1920) була тісно пов'язана зі Львовом, де на початку XX століття перший був єпископом, а другий активно допомагав бідним, за що й одержав прізвисько „священика бідних“. Обидва поляки були беатифіковані (зараховані до лику блаженних) під час поїздки Папи Івана Павла II до України в 2001 році.

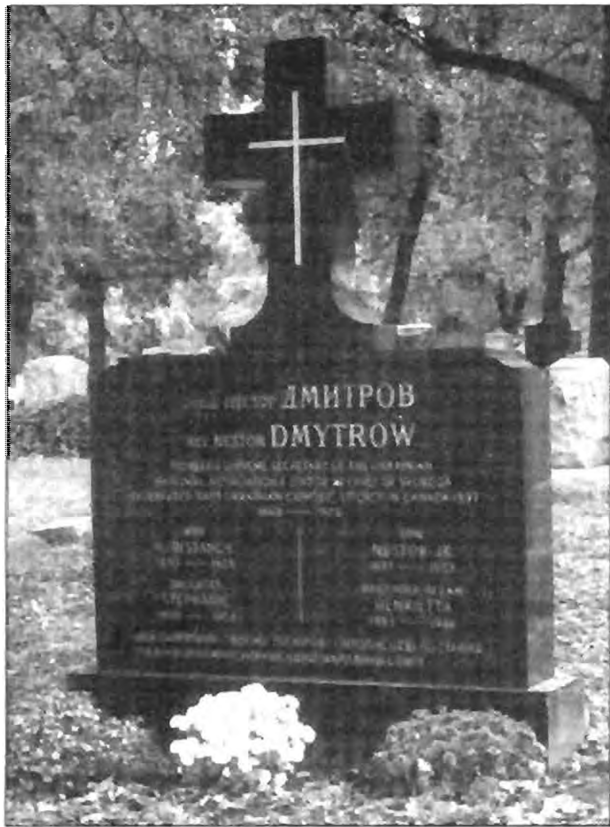
Виступаючи перед віруючими на площі Святого Петра у Ватикані, Бенедикт XVI розповів польською і українською мовами про їхні заслуги перед церквою.

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин під час робочої поїздки до Італійської Республіки взяв участь в урочистому Папському Богослужінні, в присутності членів Священної колеґії, присвяченої завершенню XI Генеральної черговоі асамблеї Синоду єпископів та канонізації діячів католицької церкви.

У каплиці святого Себастьяна собору св. Петра 23 жовтня відбулась зустріч Папи з В. Литвином. Папа Бенедикт XVI висловив сподівання, що Україна, яка є невід'ємною частиною Европи, невдовзі стане повноправним членом Европейського співтовариства. В ході розмови обговорювалась релігійна і міжконфесійна ситуація в Україні.

В. Литвин відзначив, що на законодавчому рівні в Україні забезпечені рівні права для представників різних конфесій і визначив ситуацію в цілому як нормальну.

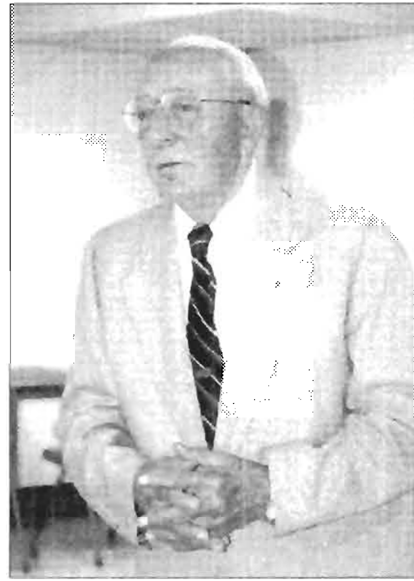
Освячено пам'ятник одному зі засновників „Свободи" і УНСоюзу

Могила о. Нестора Дмитрева

ПЛСАЙД, Н. Дж. – 23 жовтня парафіяльна громада української католицької церкви Непорочного Зачаття вшанувала пам'ять о. Нестора Дмитрева з нагоди 80-річчя його смерти. 30-річний о. Нестор Дмитрів прибув до США в числі перших українських священиків, покликаних стати душпастирями заробітчан з України. Разом з іншими священиками він став засновником газети „Свобода" і згодом – Українського Народного Союзу, в якому тривалий час був секретарем. У 1895 році він змінив о. Григорія Грушку на посаді головного редактора „Свободи" і тоді ж став її власником. „Свобода" була органом УНСоюзу, який врешті придбав газету в 1908 році. Виїзд о. Нестора в 1897 році до українських переселенців в Канаді зумовив перехід обов'язків головного редактора до о. Стефана Макари. В Канаді о. Нестор був першим українським священиком і засновником української церкви. Він багато подорожував в українських поселеннях і вміщував свої дорожні враження у „Свободі", видавав окремими книжками. Нестор Дмитрів написав також історію Українського Народного Союзу.

Священик помер у 1925 році, і тривалий час місце його поховання залишалося забутим, аж парафіянка його церкви Оля Шатинська почала шукати в архівах записів про поховання о. Нестора та членів його сім'ї, після чого разом з чоловіком Іваном клопоталися про увічнення його пам'яті. Заохотило їх перебування на українському фестивалі в Канаді, де в святковій програмі було вміщено розповідь про о. Нестора і подано світлину його погруддя авторства Лео Мола. Український Народний Союз, очолюваний Іваном Флисом, пішов назустріч громаді і на могилі о. Нестора в 1985 році було встановлено мармуровий монумент, на якому вказані також імена його дружини, дочки, сина і невістки. Багато старань доклав до цього також Андрій Кейбіда.

Про історію встановлення пам'ятника розповів Іван Шатинський

В неділю, 22 жовтня, з нагоди 80-ліття відходу о. Нестора, настоятель церкви о. Йосип Шупа в присутності численних парафіян відслужив Панахиду в пам'ять о. Нестора і освятив пам'ятник, після чого в церковній залі відбувся обід, спонзорований УНСоюзом, який супроводжувався промовами присутніх. Головний організатор УНСоюзу Оксана Тритяк розгорнула в залі виставку архівних світлин і матеріялів про засновників УНСоюзу. Про життя і служіння о. Нестора, ролю „Свободи" в згуртуванні української громади в Америці розповів редактор „Свободи" Лев Хмельковський, промовляли також Михайло Шпигульський, Іван і Оля Шатинські, Ірена Ґаджела, Оксана Тритяк, о. Йосиф Шупа.

Л. Хм

Під час Панахиди біля пам'ятника о. Нестору та членам його сім'ї.

Вечір В. Стуса, В. Чорновола та І. Дзюби в Москві

МОСКВА. – Хвилиною мовчання учасники вечора пам'яті протестних виступів Василя Стуса, В'ячеслава Чорновола, Івана Дзюби проти хвилі арештів української інтелігенції у 1965 році, що відбувся в Культурному центрі України в Москві, пом'янули українців-політв'язнів, які в 1960-1980-их роках загинули у концтаборах колишньої совєтської імперії. Заступник генерального директора Центру Юрій Василенко нагадав присутнім, що на початку вересня виповнилося сорок років з того дня, коли Іван Дзюба, Василь Стус, В'ячеслав Чорновіл в київському кінотеатрі „Україна" під час показу фільму „Тіні забутих предків" звернулися до глядачів з закликом встати – на знак протесту проти політичних арештів, які розпочалися в серпні 1965 року в Києві, Львові, Івано-Франківську, Луцьку. Арешти мали глибокий резонанс у колах свідомої інтелігенції.

Основні напрямки сучасного дослідження шістдесятництва, вплив цього явища на визвольні змагання українського народу стали темою виступу відомого українського науковця, доктора історичних наук Георгія Касьянова. Член Харківської групи Гельсінської спілки, колишній політв'язень, правозахисник Василь Овсієнко розповів про події сорокарічної давнини, поглибивши їх цікавими подробицями з життя шістдесятників, особливостями утримання ув'язнених українців у концтаборі в Кучіно, де перебував і сам. Розповідаючи про Василя Стуса, разом з яким В. Овсієнко сидів півтора року, він згадав про висунення кандидатури цього визначного поета на лавреата Нобелівської нагороди та спричиненого цим посилення тиску на В. Стуса з боку радянської влади, що, зрештою, призвело до його смерти й таємного поховання. В. Овсієнко говорив також про паломництво до місць масових убивств українців: Сандормох, Соловки, про Кучінський табір, назвавши останній совістю Росії, адже з кінця 90-их років як українська, так і російська громадськість докладає значних зусиль до відновлення меморіяльних місць.

Відомий український журналіст і поет з Москви Віталій Крикуненко подарував гостям книгу „Украинская поэзия. Из века в век", укладену ним українською та російською мовами, поміж авторів якої є імена Василя Стуса, Івана Світличного та інших шістдесятників.

Інформслужба Культурного центру України в Москві

Настав час справедливого суду

На початку жовтня інформаційні агенції повідомили, що Европейський суд з прав людини зобов'язав Україну сплатити 2.5 тис. евро мешканцеві міста Горлівки Вікторові Сичову, який поскаржився на невідшкодування збитків, що їх спричинила затримання виплати йому суми, присудженої українським судом. Цей випадок – один з багатьох. Кількість справ, розглянутих Европейським судом з прав людини стосовно громадян України, зростає щороку. Якщо 2002 року було ухвалено одне рішення Европейського суду з прав людини проти України, 2003-го – 6, 2004-го – 13, то з початку цього року ухвалено вже 33 рішення проти України. З чим пов'язані ці справи? Чому громадянам не вдається знайти справедливости у себе на Батьківщині?

У 1950 році 10 держав – членів Ради Европи – підписали Конвенцію про захист прав людини й основних свобод, яка набрала чинности 3 вересня 1953 р. А в 1959 році відбулась перша сесія Европейського суду. Зрозуміло, що у той час про визнання Европейського суду в СССР не велося й мови. Суд, що міститься у Страсбурзі та існує в рамках Ради Европи, складається з 40 суддів – по одному від кожної держави-члена. Судді обираються Парляментською Асамблеєю з терміном повноважень від трьох до шести років. Суддею від України нині є Володимир Буткевич.

Після проголошення Незалежности України суд в молодій державі не змінився – у його складі усе ще засідали слухняні виконавці наказів влади. Але громадяни молодої держави вже збагнули, що мають право на справедливий, неупереджений суд, тому почали шукати справедливости в Европі. Вони отримали право звертатися до Европейського суду з 11 вересня 1997 року. На сьогодні кількість заяв проти України до суду становить близько 15 тисяч. Серед держав-членів Ради Европи немає жодної, проти якої не подавали б заяви її громадяни. Тобто показник кількости звернень не є показником рівня дотримання прав людини в тій чи іншій державі. Прикладом може бути значна кількість звернень до Европейського суду проти Великобританії або Франції. Чому ж збільшується кількість звернень до Европейського суду з прав людини від українських громадян? Це означає, що в українців підвищується правова свідомість, вони стають обізнанішими щодо захисту їх власних прав, вони знають, що є певні установи, які можуть їм допомогти. Якщо на національному рівні правозастосовуюча практика не є досконалою, то є вихід – звернутися до Европейського суду з прав людини. Водночас підстави для занепокоєння викликає повторюваність скарг. Порушення не усуваються. Якщо не буде усунута ця підстава, то прогресивна роля Европейського суду з прав людини в цьому випадку буде обертатися реальними втратами для державного бюджету України.

Крім звичайних позовів від пересічних громадян, які, можливо, й свідчать про зростання правосвідомости, існують позови від досить відомих людей – Мирослави Гонгадзе, Миколи Мельниченка, колишнього директора радіо „Континент" Сергія Шолоха та ін. Усі вони отримали статус біженців у США за минулої влади в Україні. Для певних категорій заявників існування такої інституції, як Европейський суд з прав людини – це вихід із становища, яке склалося. Якщо проблема не може бути вирішена на національному рівні, то дуже добре що людина має можливість звернутися до суду.

В Европейському суді процес є змагальним. Тобто є дві сторони, і кожна із сторін висловлює свою думку, а судді вирішують, чи це правильна позиція чи ні. Але Европейський суд з прав людини – це додатковий орган. Існує трирівнева судова система, яка необхідна для звернення до Европейського суду. У держави є можливість відновити порушене право. Якщо є помилка на етапі першому, то її може виправити апеляційний суд. Якщо апеляційний суд не виправить помилки, то є можливість звернутися до касаційної інстанції. Але після цього особа має право впродовж півроку звернутися до Европейського суду з прав людини. Отже, у держави є всі можливості зменшити потік заяв. Жоден Европейський суд не допоможе, доки власна країна не забажає стати хоча б умовно наближеною до правової держави. Умови цього: реальна незалежність судів, відмова Президента призначати суддів на адміністративні посади. Тобто, добиватися того, щоб громадяни України знаходили правду і правосуддя у своїй рідній державі, а не за тисячу кілометрів від України.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз – SVOBODA – Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $55.00, на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу
$45.00 річно, на півроку - $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор – Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич,
Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністратор – Володимир Гончарик (973) 292-9800 дод. 3041
Керівник відділу оголошень – Марійка Осціславська (973) 292-9800 дод. 3040
adsukrpubl@att.net
Передплата – Марійка Пенджола (973) 292-9800 дод. 3042

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про „цінні" бенкети

Про бенкети, які відбуваються в нашій громаді з приводу різних причин, вже писала я, здається, не один раз. Але поряд з цією гарною для декого формою „святкування" –що прийнялася у нашій громаді , вона приносить сумніви, чи варті оці „бенкети" гроша, який треба учасникам заплатити за свою участь.

Розуміється, багато хто з нашої громади на американській землі сьогодні вже ніяк не дивується ціні вступу на такий бенкет. Ціни постійно підростають в американській спільноті на такі товариські імпрези, як підростають вони на харчові продукти – отже, це відчуває кожний, хто мусить платити за своє виживання в цій країні. Ціни автоматично ростуть за харчі у кожному ресторані – це знають всі, що живуть тут, дуже добре. Тому не можна дивуватися, що водночас з усе вищою ціною на харчі підходять у гору ціни на „бенкети", на яких вас гостять вечерею.

На жаль, спостерігаючи громадське життя, мусимо завважити, що на великі загальні імпрези з такою ціною квитка вступу, за який учасник отримує також харчі, більш або менш смачні та щедрі, ідуть в більшості старші члени громадянства, які цим виконують свій патріотично-громадський обов'язок.

У нас тепер велика частина української громади „новоприбулі". Скільки з них можуть з легким серцем витягати з кишені важко зароблених сто чи й двісті-триста американських долярів, щоб взяти участь у громадському „бенкеті"? Чи застановляться, що, може, краще вислати ці гроші в Україну, як частину своєї фінансової допомоги родині?

Коли думаємо голосно на цю тему – наші громадяни з молодшого покоління, що тут вже виросли та, здобувши освіту, працюють поруч з своїми американськими друзями, відповідають здивовано: „Застановлятися, як видати дурних сто долярів"? На маргінесі слід завважити, що рідко бачимо на громадських бенкетах саме представників цього покоління. Вони скоріше ходять на „приватні імпрези" до добре відомих американських ресторанів, з „добрими" цінами. Вони вже не знають, як ми „колись" влаштовували громадські імпрези за сьогоднішні „центи". Візьміть в руки давню „Свободу" або інший український журнал з шістдесятих-вісімдесятих років і погляньте на оголошення про забави і бенкети. Вступ 6 дол., відтак 8 дол. у 1980 році, „Маланчин вечір" в залі Централ Плаза - 3 дол. у 1960 р., а вже у 1994 р. - 25 дол.

Але сьогодні це відповідає либонь „дурним" 100 долярам. Коли, однак, українська громада бажає притягнути на свої товариські імпрези усі покоління українців, з „четвертою хвилею" включно – треба добре застановитися над ціною таких імпрез і над спроможностями усіх прошарків брати у них участь і почуватися членом української спільноти.

О-КА

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

А ось на мою думку...

Заголовок статті Б. Бойчука „Український музей в Ню-Йорку – на мою думку" (*„Свобода" з 16 вересня, ч. 37*) „на мою думку", влучний. Однак, я вважаю, що вислів „на мою думку" не дає авторові права ображати людей („викинули музейні експонати Союзу Українок з Українського Інституту Америки") – тих, кого вже між нами немає, та й тих, що з нами, і також саму інституцію (Український Інститут Америки), яку більшість нашої громади має у великій пошані і яка служить нашій громаді вже понад 50 років.

Подібну статтю на цю тему п. Бойчук опубліковував понад 40 років тому в журналі „Нові горизонти", який давно перестав виходити. Там п. Бойчук, який не був причетний ні до Українського Інституту Америки, ні до Українського музею чи Союзу Українок, „на мою думку", також писав те саме. Про це існує кореспонденція, документи й деякі люди поміж нас, які були свідками цих подій. Шкода також, що п. Бойчук свою думку - „Музеєві примоститися в домі Українського Інституту Америки" – не підтримав, коли відбувалися зустрічі цих двох інституцій, в яких автор цього листа брав участь й був цієї ж самої думки.

Щодо пам'ятника Шевченка. Коротко спробую роз'яснити справу пам'ятника Т. Шевченкові за проєктом О. Архипенка. Мистецька комісія побудови пам'ятника Шевченкові у Вашінгтоні не змогла дійти до порозуміння, чи подати цей проєкт на конкурс, чи звернутися до Архипенка, який не хотів брати участи в конкурсі, але запропонував три проєкти безкоштовно, й комісія могла або вибрати один з них, або відкинути всі без жодних зобов'язань. Тим часом Комітет побудови пам'ятника проголосив конкурс від імені Мистецької комісії, більшість членів якої про це нічого не знала. Тоді члени Мистецької комісії Йосип Гірняк, Іван Костюк, Микола Кузьмович і автор цього допису на знак протесту вийшли з Мистецької комісії. Члени, які опротестували цей крок Комісії з побудови пам'ятника, не хотіли продовжувати своє домагання, бо не хотіли, щоб це негативно вплинуло на створення пам'ятника.

Читачам, зацікавленим цією справою, рекомендую статті в журналі „Сучасність" за 1988 рік (автори – Андрій Пащук, Аполінарій Осадца, Ярослав Падох) і статтю А. Пащука в „Сучасній Україні" з 27 листопада 1960 року.

На кінець, не можу зрозуміти, яка ціль цього дивного вступу до репортажу про відкриття величавої виставки творів О. Архипенка в чудовому новому приміщенні Українського музею.

Андрій Пащук,
Ню-Йорк

Листопад

Коли згадаю листопад,
То серце гордістю радіє,
Бо вже не вернуться назад
Часи без променя надії...
Родився день... Вже гасли зорі
На темно-синіх небесах,
А на розгнузданім просторі
Замаяв синьо-жовтий стяг.
Здивовано дивився Львів,
Як сходить сонце за горою,
А сотні січових стрільців
Відходять лавами до бою...
Минуло вже багато літ
З цієї пам'ятної дати.
Пролинув час, змінився світ,
Розсипались тюремні грати.
І воля нишком, наче птах,
Сама вернулася з вирею.
Без крови, бою, на степах
Наділа соняшну кирею.
Хоч Україна вже вільна,
Я землякам згадати мушу,
Що ще провадиться війна
За самостійну її душу.
Щоб рідна мова і звичай
Запанували над містами,
І з півночі сусідній край
Не зазіхав тепер за нами.
Брати і сестри! Земляки!
Нас всіх історія навчила,
Що Україні без Москви,
Зростатимуть потужні крила.
Нехай преславний листопад
Для нас дороговказом буде,
Щоб в Україні новий лад
Самі створили наші люди.

Ярема Купчинський,
Іст-Бранзвік, Н. Дж.

У Бориславі діє благодійний фонд

Наше місто – одне з багатьох невеличких міст України, мешканці якого вже більше десяти років „борються" за виживання. Тут живуть люди, які працювали на промислових підприємствах, а тепер залишилися в більшості безробітними.

Система соціяльного захисту та забезпечення в нашій державі була і залишається дуже слабкою. Ті зміни, що відбулися в цій сфері за останні вісім місяців є дуже незначними, щоб забезпечити потреби соціяльно незахищених верств населення. Найбільше постраждали від економічного та соціяльного занепаду люди похилого віку – пенсіонери, інваліди, а також діти з багатодітних сімей та діти-сироти і напівсироти. І саме на допомогу цим категоріям населення завжди була націлена робота нашої організації.

Осередок благодійної організації „Карітас" діє в Бориславі ще з 1999 року і за цей час було зроблено і започатковано багато добрих справ. Протягом трьох років 100 чоловік щоденно отримували гарячі обіди, ще два роки – в середньому по 50 особам, постійно надавалася потребуючим гуманітарна допомога одягом і взуттям.

Зараз вже три роки діє проєкт домашньої опіки для 50 одиноких людей похилого віку та людей з особливими потребами, значну фінансову підтримку якому надає уряд Німеччини через Національне бюро „Карітас України". На даний час „Карітас Борислава" опікується також п'ятнадцятьма дітьми з багатодітних і неповних сімей. Це організація їхнього дозвілля, допомога у навчанні, щоденні гарячі обіди. Є потреба розширити групу таких дітей, але є ряд труднощів – брак коштів на поточні витрати, необхідність заміни комунікацій.

Також на даний час розпочинаємо роботу з соціяльного супроводу та медичного забезпечення дітей-випускників спеціяльної школи-інтернату, що перехворіли на поліомієліт та мають дитячий церебральний параліч. Але для здійснення цієї програми ми маємо замало ресурсів. Потрібно провести реконструкцію приміщення для пристосування до роботи з дітьми, котрі мають особливі потреби.

В усіх напрямках нашої діяльності досягнуті значні напрацювання, але ми хочемо це зберегти і примножити. Якщо раніше нагальною потребою було надати матеріяльну допомогу (одяг, взуття, харчування), то тепер ще і змістовне, добре заповнене дозвілля. Діти охоче малюють, граються в ігри, є цікаві секції та гуртки, в нас вони мають душевне тепло і турботу, якої їм так бракує. Ми хотіли б прийняти більше дітей, хочемо з тими дітьми молитись, трудитись, відпочивати, допомогти їм у їхньому житті, бо це – наше майбутнє.

Наша благодійна організація діє на основі статуту, заснована зборами парафії церкви св. Анни Борислава. Наша адреса: вул. Грушевського, 26, Борислав, 82300 Ukraine. Електронна адреса: karitas@boryslaw.lv.ukrtel.net

о. Петро Підлубний,
директор благодійного фонду „Карітас-Борислав"
Львівська обл.

Дякуємо!

Наш комітет з великою приємністю прочитав у „Свободі" від 9 вересня статтю д-ра Ореста Стецика про святкування 40-ліття Пластової оселі „Писаний Камінь". Також було цікаво оглядати знімки. Дякуємо, що це все помістили!

пл. сен. **Надя Заперник,**
пл. сен. **Ліда Базарко,**
Парма, Огайо

Щоб українці жили в єдності

У редакційній статті „Друга світова війна – болюча рана України", яка була надрукована у „Свободі" 2 вересня, подаються статистичні дані, що співвідношення загиблих за роки війни в арміях СССР і Німеччини становить 6.7 до 1, тобто на одного полеглого німця припадає майже 7 загиблих вояків Червоної армії, в якій найбільш численними були саме українці.

Демографічні наслідки велетенських людських втрат відчутні в Україні і через 60 років після війни. Газета звертає увагу читача на глибину драматизму, пережитого українським народом упродовж воєнних 1939-1945 років, і стверджує, що історія України періоду Другої світової війни ще не написана.

Вояки Червоної армії здавалися у полон тисячами й тисячами. Сталін, назвав вояків зрадниками, бо його військо нібито не здається, а „зрадники" не підлягали під міжнародне право полонених. Німці голодом і холодом винищили безборонних полонених. Дуже важливо пошук загиблих і пропалих безвісти обов'язково продовжувати.

Якраз на наших вчених, особливо на історіках, лежить велика відповідальність, щоб написати історичну правду такою, якою вона була у той час.

Книга пам'яті, пише стаття „має офіційно зняти тінь підозри і сумнів з тих, хто пропав безвісти – це є дуже важливе!".

Дотепер нашу історію писали нам окупанти своєю „правдою". Тепер час, щоб наші історики зняли болючі перепони на шляху історичної справедливости. Слід написати про ОУН й УПА, коли і як вона стала армією. Інші народи пишуть про всі свої бої, які були на шляху до будови своєї держави. Італійська історія не оминає боротьби Гарібальді проти Ватикану. На одному з семи горбів у Римі стоїть пам'ятник – Ґарібальді сидить на коні плечима до Ватикану.

Незаперечним є, що для матері-України всі сини і доньки – рідні діти. Отож треба, щоб вони з почуттям єдности жили для українського народу і формували державницьку націю!

Д-р Надія Мисечко-Каркоць,
Мінеаполіс, Мін

Козака не так просто зламати

Щиро вдячний знову і знову за надсилання української газети „Свобода" мені до в'язниці. Вона мені дуже допомагає в боротьбі і духовному розвитку. Завдяки „Свободі" маю можливість дізнаватися про небайдужі для мого серця новини, які відбуваються в Україні. Тому ще раз дякую за цю можливість.

Щодо моєї ситуації, то я надалі борюсь за свою свободу. Процес, хоч іде повільно, але головне, що рухається вперед. „Колеса правосуддя крутяться повільно", – говорять тут. І як бачу, це справді так. Шкода, що ніхто не відповів на мої запити – ні Президент Віктор Ющенко, ні колишній прем'єр-міністер Юлія Тимошенко, ні Посольство України в США. Але нашого козака не так просто зламати. Правда?

Максим Височанський,
Сан Госе, Каліфорнія

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Виставка „День українського партизана"

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – У Головній канцелярії УНСоюзу від 16 жовтня до 12 листопада діє виставка матеріялів, які розповідають про історію створення і бойовий шлях УПА.

В кількох залях розгорнуто стенди з архівними фотографіями, на яких зображені провідники УПА, окремі сотні партизанського війська, цілі сім'ї. які взяли участь в боротьбі проти загарбників.

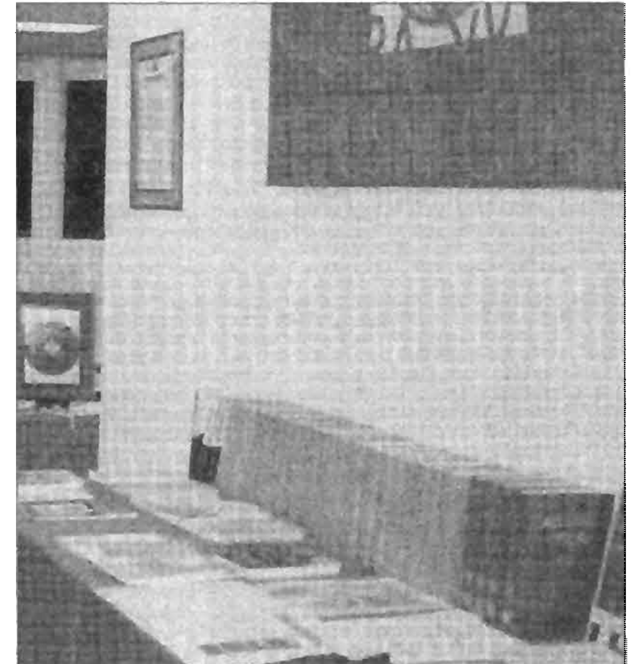
Адреса виставки: UNA, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054. Подаємо фоторепортаж з виставки про УПА.

Слава і пам'ять УПА – безсмертні

На відкритті виставки 16 жовтня (зліва): скрабник УНСоюзу Рома Лісович, ветеран УПА Юліян Котляр, доповідач на відкритті історик Тарас Гунчак, дочка Ю. Котляра – Христина.

„Літопис УПА" та інші видання на виставці

Працівники „Свободи" Христина Ференцевич (зліва) і Марія Осціславська на виставці

Працівник Головної канцелярії УНСоюзу Валентина Каплун біля партизанської друкарської машинки

Відвідувачі виставки Б. Жарський і М. Юрченюк біля макета партизанських дій

Фото з виставки: „Повстанці з Косівщини"

Фото з виставки: „Повстанський Великдень на Лемківщині"

Достойно...

(Закінчення зі стор. 1)

Святкову трапезу поблагословив Преосвященний Кир Володимир Паска, Єпископ-емерит Філядельфійської Архиєдієцезії, а головну промову виголосив Владика Кир Василь Лостен, в якій ще раз пригадав історію цієї парафії та її посвячення.

Бенкетом провадив Зенон Чорній, який на початку представив усіх особливих гостей, що засіли при головному столі, серед яких були також два попередні парохи УКЦ св. Юра – о. Лаврентій Лавринюк та о. Филип Сандрик.

Після привітів вибраних гостей та святкової трапези на її закінчення привезено на залю на окремому столику святковий торт з 100 свічечками, які мав обов'язок загасити о. парох В. Панчук. На закінчення саме він дякував усім почесним гостям з Єпископом В. Лостеном у проводі, як також особливо дякував мистецькому керівникові дійства у церкві І. Бернацькому. Не забув він також подякувати усім студентам Школи св. Юра, що допомагали при бенкеті, як і парафіянам, що приклали руки до такого успішного відзначення небуденного ювілею. Він зі зворушенням підкреслив, що ніяка парафія не може існувати без вірних, і вони є тими, що допомагають парохам до успішного виконування священного обов'язку. Заключну молитву змовив о. Іван Лишик, настоятель Української православної катедри св. Володимира.

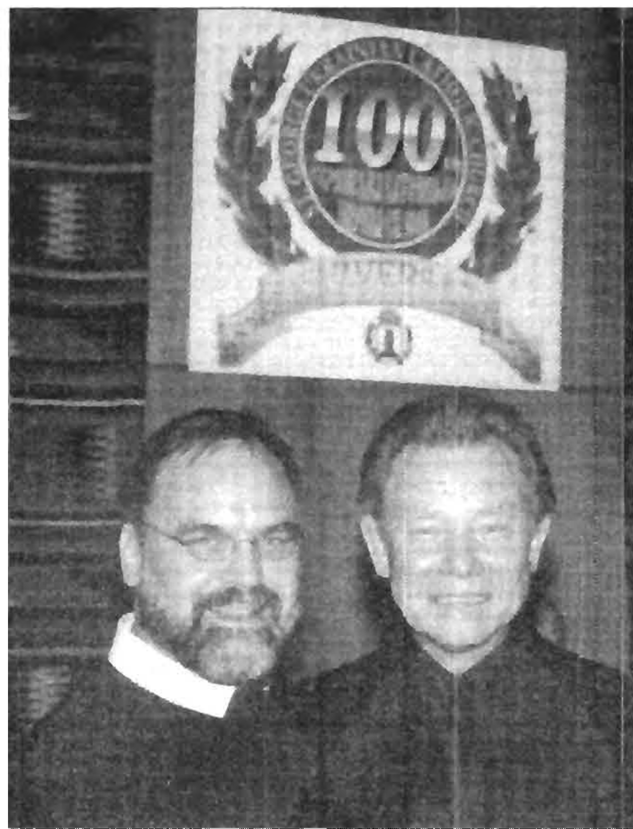
Серед численних представників організацій був присутній президент СКУ д-р Аскольд Лозинський, що виголосив відповідне привітання, як також вітала рідкісний ювілей голова СУА Ірина Куровицька. Особливо зворушливим були привітання від славної кредитівки „Самопоміч" в Ню-Йорку, якої провідні члени на чолі з Мирославом Шміґелем зложили з приводу цього рідкісного ювілею чек на 100 тисяч долярів на потреби нашої церкви.

Учасники цієї надзвичайної трапези довго ще не розходилися домів, згадуючи різні події з життя своєї церкви і ховаючи в серцях любов та бажання служити Богові, а тим і церкві та усім її виявам.

Фото: Я. Кулинич

Представники „Самопомочі" на чолі з М. Шміґелем (стоїть перший зліва) передають о. В. Панчукові дар у формі чека на 100,000 дол., призначений для УКЦ св. Юра в Ню-Йорку

о. Ф. Сандрик, колишній парох УКЦ св. Юра, з І. Бернацьким

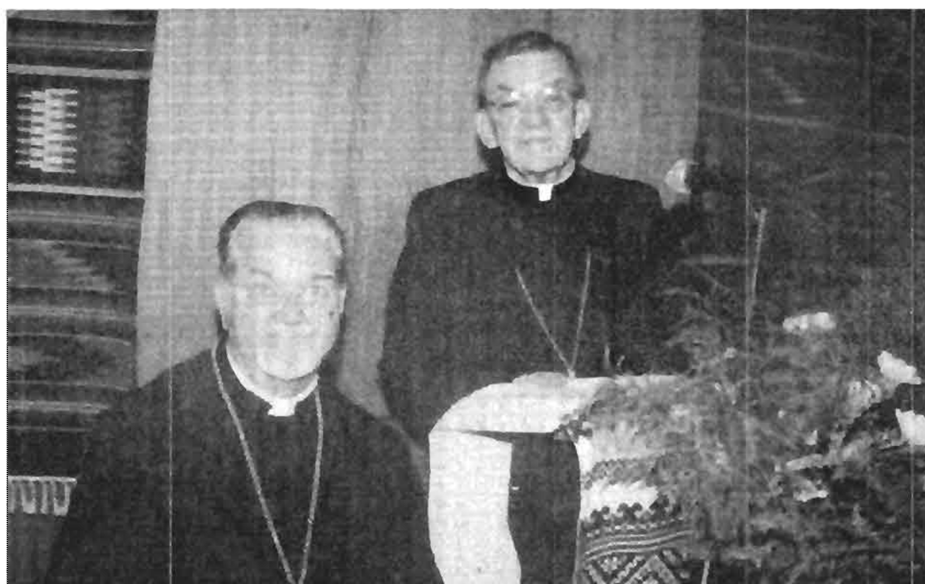
Владика В. Лостен і Владика В. Паска з виконавцями вистави „Мир всім" та її керівником І. Бернацьким

Парох УКЦ св. Юра о. В. Панчук

Молодь Школи св. Юра виконує програму на бенкеті з приводу 100-річчя УКЦ св. Юра

Єпископ УКЦ Владика В. Лостен з Владикою В. Паскою

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Почався новий шкільний рік

ВАШІНҐТОН, ДК. – 10 вересня почався новий шкільний рік у Школі українознавства ім. Тараса Шевченка. Здалека й близька з'їхались батьки зі своїми дітьми шкільного віку до приміщення Українського католицького крайового собору Св. Родини, щоб зареєструвати їх до школи. Реєстрацією займались Богдан Шевчик і Марта Шморгун. Після реєстрації батьки закупляли шкільні підручники і посібники. Розпродажею книжок займався бібліотекар Юрій Добчанський, який вже довгі роки замовляє шкільні підручники.

В 10-ій год. шкільні катехити о. декан Тарас Лончина і о. Володимир Штеляк спільно з парохом собору Св. Родини о. Нестором Івасевим відслужили Молебень. До присутніх промовляв о. Володимир Штеляк, який заохочував учнів до пильної праці у вивченні української мови та української культури. Батьківський комітет під проводом Марусі Слоневської подбав про каву і солодке.

Учителі зустрілися зі своїми учнями та провели першу лекцію в новому шкільному році. Дирекція школи під проводом Теодора Царика і нового заступника директора – Романа Понося провела ділові наради з учителями. Директор Т. Царик привітав нових учителів, якими стали Вероніка Галецька, Оксана Мирфі, Світозар Ненюк, Наталія Тейліх і Ніна Фонтана. Якщо хтось зацікавлений школою, то нехай телефонує на число (301) 840-1713, 703-423-6076.

Теодор Царик

Новий цикл викладів

ЕЛКІНС ПАРК, Па. – 15 жовтня розпочався черговий цикл викладів у Домі Св. Софії, у філії УКУ. Цьогорічний цикл присвячений 30-ліття Релігійного товариства українців-католиків „Свята Софія".

Першою подією року став літературний вечір українського поета, перекладача і громадського діяча Дмитра Павличка, який саме перебував у Ню-Йорку на 60-ій сесії Генеральної Асамблеї ООН.

Д. Павличко розповів про останні події та зміни у політичному житті України, прокоментував ситуацію, яка склалася в українському суспільстві після розформування уряду Юлії Тимошенко, зробив свої прогнози на найближчий період. Він зумів несподівано вразити вибагливу філядельфійську публіку, прочитавши невелику добірку своїх останніх віршів – щемких і проникливих, пронизаних тонким ліризмом і м'яким та ніжним гумором. Ці вірші вміщені в одному з останніх чисел тижневика „Літературна Україна".

Проф. Л. Рудницький, закриваючи вечір, назвав Дмитра Павличка „людиною неприборканої енергії, необмеженого таланту та непоправного оптимізму".

На черзі серед викладів у Домі Св. Софії – зустрічі з сучасними українськими поетами Олександром Ірванцем та Василем Махном, художницею Оксаною Цюпою, іншими цікавими людьми з України та США.

М. Р.

Запрошуємо на свято парафії

СІЛВЕР СПРІНҐ, Мериленд. – Парафія св. Трійці святкуватиме своє 25-ліття 6 листопада. Архиєпископ-Митрополит філядельфійський Стефан Сорока очолить Архиєрейську Літургію в гуцульському дерев'яному храмі, в сослуженні духовенства.

Співатиме уся церква під проводом довголітніх дяків Петра Круля і Мирослава Гнатишина. Після Літургії відбудеться святковий бенкет.

Парафія сьогодні начисляє понад сто родин. Мрія збудувати власний храм завжди жевріла в серцях молодої парафії, яка у 1980 р. оформилася у Філядельфійській архиєпархії.

В 90-их роках під керівництвом архітекторів І. Стецури, Д. Гарта, І. Гарасимяка і Л. Куриласа збудовано храм у гуцульському стилі. Майстер будови св. п. Юрій Костів керував дерев'яною частиною будови. Храм поблагословив Митрополит Стефан Сулик у 2000 р.

При парафії активно діють Сестрицтво Почаївської Богоматері під проводом Данила Блашкова, недільна школа під проводом Лялі Лончини, при престолі співслужить 99-літній священик-емерит, о. канонік Еміліян Шараневич.

6 листопада, після Літургії, відбудеться бенкет в залі церкви св. Андрія Первозваного. Зголошення на бенкет прошу подавати до Дади Слоневської на тел. (301) 695-6343.

Парафія буде дуже вдячна за дари на Будівельний фонд для сплачування ще великої позички. Чеки можна вислати на адресу: „Holy Triniti P.U.C.C"., 16631 New Hampshire Ave., Silver Spring, MD 20905-3919.

о. декан Тарас Р. Лончина

Сердечні зустрічі, щирі вітання колишніх гімназистів

Згадали реґенбурзьку юність...

Людмила Ярко-Почтар

Колишні учні української таборової гімназії в Реґенсбурґу відзначили 60-ліття її заснування під час своєї 16-ої товариської зустрічі на Союзівці 11–14 вересня ц. р.

Як і на кожній зустрічі – зворушливі моменти радости і смутку ішли поруч. По-юнацьки тішилися один одному, хоч 60-літня „історія" не давала про себе забувати. Учасники співчували тим, кому клопоти із здоров'ям та непередбачені випадки перешкодили прибути.

В неділю, 11 вересня, ще перед „офіційним" початком, два десятки друзів приємно провели час за вечерею і на дозвіллі в своєму колі.

В понеділок, як завжди, Василь Лучків привозить одноднівки, програмки, етикетки і формуляри, та починається реєстрація, яка з перервами триває майже два дні, бо учасники прибувають у різний час. На реєстраційному столі для кожного учасника теж старанно звинені в трубку і перев'язані кольоровою стяжечкою пам'яткові шкіци Реґенсбурґу від неприбулої Оксани Теодорович. На стінах і колюмнах з'являються давні знімки, а також альбоми Олени Фаєвців-Сохан з попередніх зустрічей. Час повертається в минуле...

Після полуденку Василь Лучків коротким словом і звітом відкрив зустріч. На черзі була презентація книжки спогадів Романа Маца, який до Реґенсбурзької гімназії прийшов з групою упівців влітку 1948 р. Вступ і загальну характеристику книжки „Крутими стежками до волі" подав Роман Пастух – редактор і впорядник спогадів. На жаль, самої книжки не було, бо десь загубилася у нетрях летунських компаній при перевезенні з України. Після коротких запитань і зауваг Роман Мац ще говорив про генезу написання спогадів та свої пізніші аналізи й роздумування. Далі йшли короткі ділові наради.

Увечорі Роман Пастух – журналіст, поет і прозаїк (член Національної Спілки письменників України) ознайомив присутніх зі зразками своєї творчости та теперішнім станом письменства в Україні. Обмін думками залишив позитивне враження.

(Закінчення на стор. 17)

Пройшли від Зальцбурґу 60 років...

Анна Максимович

Життя спішить. Кудись діваються роки, накопичують спогади юности. А коли „стукне осінь у наші ворота" і, може, навіть не золота вона, так хочеться зустріти друзів, розвести тугу. Й отак 9–11 вересня цього року відбувся на Союзівці XIX з'їзд колишніх учнів Зальцбурзької гімназії з нагоди 60-ліття її заснування. Реєстрував прибулих М. Белендюк.

При вході до головного будинку вітав прибулих монтаж двох світлин достойного гостя – Блаженнішого Любомира, виготовлений колишньою студенткою Дарією Зелик. Одна – молодого юнака-гімназиста, друга – вже Патріярха і Кардинала Любомира Гузара. Дарія Зелик змонтувала теж виставку фотографій. З великим зацікавленням приглядалися до них учасники з'їзду і старалися пізнати себе та друзів безжурного таборового, шкільного життя.

В кімнаті на столику був портрет директора гімназії д-ра Володимира Калини, викутий у бронзі, а побіч – інформації його життєвого шляху. Це підготовив колишній гімназист, полковник Іван Карк.

Був теж монтаж мистецьких творів гімназії під заголовком „Незабутні роки". Він складався з двох частин: „Мистецтво останньої лавки" зображувало всякі дотепні карикатури в кольорових і чорно-білих знімках з життя учня в гімназії. Автор, колишній студент Степан Кеньо, вперше побачив повну колекцію своїх творів. У другій частині, „Література і мистецтво", – газета видання 6-ої кляси, редактор Євген Змий. Тут можна було прочитати всякі оголошення, новини і дотепи з таборового життя, як також ноти і слова до скомпонованих пісень.

В п'ятницю по полудні відбулися ділові сходини. В. Воловодюк прочитав звіт уступаючого комітету XIX з'їзду. Присутні оплесками склали признання членам комітету. А тоді вирішено найважливіше питання – XX з'їзд відбудеться на Союзівці 7-9 вересня 2007 р. Створено відповідний комітет. Голінатий Микола – голова.

Пізніше присутні прослухали ювілейну доповідь д-ра Володимира Стойка „Про Зальцбурзьку гімназію і її вплив на професійну і суспільно-громадську діяльність та дружбу колишніх учнів", а опісля дивилися відеозапис про Помаранчеву революцію.

Вечором розважалися на Зальцбурзькій ватрі. Програму підготувала і вела Леся Палієнко. Дотепні жарти прочитала Дарія Семеґен, а оригінальні гуморески – Ліда Белендюк і Дарія Зелик. Безжурну ватру, переплетену піснями гімназійних часів, закінчено в присутності Блаженнішого Любомира спільною молитвою і мирним „Ніч вже йде".

В суботу було доволі часу на дозвілля і дружнє спілкування. А вечором на терасі Союзівки зроблено спільну світлину і після коктейлю відбувся бенкет. Ведучою бенкетом була Леся Палієнко. Молитву провів о. Володимир Пісо, парох Союзівки. Хоч коротке, проте глибоке змістом слово мав Блаженніший Патріярх Любомир, яке закінчив словами: „Боже Провидіння допомогло нашим професорам, і вони дали нам добре, гідне, християнське виховання. Ми осягнули багато. Застановімся, що ми ще можемо зробити для України?".

Ювілейні привіти склали: Президент УНС Стефан Качарай, голова СУА Ірена Куровицька і голова Українського музею Ольга Гнатейко. Між писемними привітами було вітання з Києва від Ірени Сквіртнянської та Єви і Сергія Сахаруків. З програмою настроєвих пісень виступив соліст Роман Цимбала, а пізніше заспівував на забаві до танців. Бенкет закінчив молитвою о. Юрій Базилевський.

В неділю Патріярх Любомир і о. парох Володимир Пісо відслужили Службу Божу, а опісля разом з о. Юрієм Базилевським відправили Панахиду за померлих колишніх учнів і за тих, що загинули 11 вересня 2001 р. в Ню-Йорку.

В пополудневих годинах зальцбуржани роз'їхалися домів. Чудова погода підсилювала настрій і додавала надії зустрінутися знову.

Голова комітету Богдан Гайдучок дякує Патріярхові Любомирові за прибуття

Патріярх Любомир у сослуженні місцевого пароха о. В. Пісо і о. Ю. Базилевського служать Панахиду за колишніх професорів і учнів.

Учасники XIX з'їзду зальцбуржців

42 Відділові ООЧСУ - 40 років

В лютому 2005 року минуло 40 років від часу заснування 42-го Відділу Організації оборони чотирьох свобід України (ООЧСУ) на Лонґ Айленд. Відділ розпочав свою діяльність, маючи 19 членів, а тепер начисляє понад 80 членів – чоловіків і жінок, між якими є багато з молодшого покоління, з яких частина вихована в Америці, але переважно це молоді люди з України і Польщі. Члени Відділу переконані в тому, що ми робимо добру працю, тому 40-річчя треба гідно відзначити.

В суботу, 17 вересня, після 5-ої години по полудні заля Українського парафіяльного центру св. Володимира в Юніондейлі почала заповнюватися учасниками ювілейних святкувань. Під головною стіною, на якій мистці намалювали фраґменти з історії України від найдавніших часів, стояв президентський стіл, а справа від нього – виставка фотографій, які представляли історію 42-го Відділу ООЧСУ. Виставку приготував Мирон Мицьо.

Офіційну частину свята відкрив голова Відділу мгр. Дмитро Трояновський. Він попросив всіх встати до внесення прапорів і відспівання Українського національного гимну. Прапори внесли ветеран Американської армії Юрій Матлас і заступник голови Відділу Степан Куницький. За прапорами йшли члени президії, які зайняли місце за почесним столом, а всі присутні заспівали „Ще не вмерла Україна".

Відкриваючи святкову програму, голова Відділу подякував присутнім за участь, а відтак згадав чотири свободи: свободу слова, свободу совісти, свободу від страху і свободу від злиднів, які стали дороговказами для праці нашої організації. За ці свободи український нарід довго боровся, зокрема на Майдані Незалежности під час революції.

Однохвилинною мовчанкою присутні вшанували пам'ять членів Відділу, які відійшли у вічність. До переведення Молитви голова попросив пароха УКЦ св. Володимира о. Василя Гринькова, а до виголошення доповіді про історію Відділу – голову Організаційної референтури, секретарку зовнішніх зв'язків, у минулому багаторазову голову Відділу – мгр. Катерину Мицьо. Беручи до уваги, що на святі були також англомовні особи, доповідачка виголосила коротке слово англійською мовою, а відтак розповіла історію 42-го Відділу ООЧСУ.

ООЧСУ в Америці постала в 1946 році, як відгук на події в Україні – на боротьбу ОУН–УПА. Завданням організації було мобілізувати українську еміграцію для підтримки Воюючої України і також для інформування американського суспільства про Україну.

Окреслюючи ситуацію в українській громаді на Лонґ Айленд, доповідачка ствердила, що тут все громадське життя визначалося людьми з повоєнної еміграції, які мали неґативне наставлення до нової історії України, яку своєю кров'ю записували воїни ОУН–УПА. На всіх національних громадських імпрезах доповідачі ніколи не згадували про цю боротьбу, нехтуючи тим самим почуваннями великої частини громади. І так проминуло 19 років від часу створення ООЧСУ в Америці, але в українській громаді на Лонґ Айленд не було ніякого зрушення.

Ситуація в громаді поступово стала змінюватися, коли на початку 60-их років почали прибувати емігранти з Польщі. Тоді й приїхав ветеран УПА, довголітній в'язень Сибіру Мирон Мицьо. Довкола нього невдовзі виник гурт однодумців, починаючи від Еміляна і Ксені Ільницьких, які в 1955 році переїхали на Лонґ Айленд з Картарету, де вже були членами ООЧСУ.

Володимир Білий, Емілян Ільницький, Ярослав Копистянський і Мирон Мицьо під кінець 1964 року створили ініціятивну групу, якою керував Мирон Мицьо. 7 лютого 1965 року скликано Установчі збори з участю члена Головної управи проф. Миколи Чировського. Після доповіді, дискусії і голосування було створено 42-ий Відділ ООЧСУ, до якого вписалося 19 членів. Оскільки провідну ролю при цьому відігравав Мирон Мицьо, то його було вибрано першим головою Відділу.

Праця Відділу охоплювала різні ділянки життя. Вона включала імпрези з національною тематикою, обговорювання актуальних політичних, громадських і суспільних питань, збіркові акції, розвагову і допомогову діяльність та творення сильної фінансової бази, яка необхідна для успішного ведення громадської праці.

Зокрема треба згадати організування в 1966 році і ведення протягом майже 15 років першої на еміграції дитячо-молодіжної Школи гри на бандурі. Школа дала велику кількість концертів на високому рівні у багатьох громадах Східнього узбережжя перед українською і американською публікою.

Цікавою імпрезою був „День Родини", яку Відділ влаштовував протягом 10 років – як відгук на проголошену Вселенською Церквою у 1980 році Декаду Родини. Успішно пройшли відзначення 125-ліття від народження Лесі Українки, показ українського національного одягу.

На початку XXI століття Відділ дуже успішно провів цикл імпрез під назвою „Україна в II Тисячолітті", які відбувалися впродовж трьох років: „Княжа доба", „Козацько-Гетьманська доба" і „Визвольні змагання у XX столітті". Також незабутньою імпрезою було відзначення трагедії Закерзоння, яка увійшла в історію під назвою Акція „Вісла".

Постання незалежної Української держави додало ще більше ентузіязму до праці Відділу. Ми усвідомили неповторну історичну нагоду для українського народу закріпити і розбудувати Українську державу. При Відділові було створено Референтуру зв'язку з Україною, яку очолив Мирон Мицьо.

Допомогова діяльність йшла в двох напрямах: через Головну управу ООЧСУ та безпосередньо з Відділу. Це була допомога школам на півдні і сході України, Церквам обох віровизнань, сиротам, на вибори, на будинок КУН, на фільм „Атентат", на підтримку преси, на передплату газет в Україні та ін.

За цей великий період головами Відділу були Володимир Білий, Ярослав Василькевич, Ярослав Копистянський, Катерина Мицьо, Мирон Мицьо, Люба Пакош, Іван Пакош та св. пам'яті Петро Шанайда. Чотири каденції головами Відділу були люди з „четвертої хвилі" еміграції Наталія Демчук і Мирон Левенець. На жаль, вони вже виїхали з нашої громади.

Доповідачка згадала також добрим словом довголітню фінансову референтку Марію Копистянську, довголітню секретарку Відділу Марію Якубовську, голову імпрезової референтури Лесю Сенету та голови господарчої референтури Параню Барняк, Ксеню Ільницьку, Анну Малиняк, Любу Пакош, Анну Щерба, діючу тепер Анну Кійко, також родину Корнагів, яка вже понад 30 років успішно колядує на Визвольний Фонд.

(Закінчення на стор. 22)

Роки спільної молитви

ЮНІОН, Н. Дж. – 7-9 жовтня громада Української євангельської церкви візначила 64-ту річницю утворення. На свято прибули численні гості – пастори і віруючі з інших церков. Проповіді виголосив секретар Об'єднання євангельських церков штату Ню-Джерзі Ед Спінола – давній приятель української громади. Співав хор Євангельської цекви з Філядельфії.

Л. Хм.

Співає хор з Філядельфійської української євангельської церкви

Перекладала з англійської на українську мову Оксана Прокопович

Комп'ютерне забезпечення Служб Божих виконав Дин Якобчук

Почесний професор Острозької академії Леонід Якобчук (зліва) і Ед Спінола на святі

Ветерани починають „Листопадову збірку"

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – Суспільна служба комбатантів проводить щорічну „Листопадову збірку". Тепер Галицьке братство 1-ої Української дивізії, Української Національної Армії начисляє 365 членів – колишніх вояків Дивізії „Галичина" і приблизно 120 вдів колишніх вояків цієї Дивізії.

Об'єднання бувших вояків-українців в Америці та колишніх вояків УПА допомагає через Суспільну службу комбатантів своїм 140 членам в Україні і Польщі. Завданням Суспільної служби комбатантів, як надбудови вищезгаданих організацій, було і є кожного року в листопаді організовувати збірку фондів на допомогу українським ветеранам і інвалідам, їхнім дружинам.

Пригадуємо, що всі ці люди, ризикуючи своїм життям, не завагались взяти в руки зброю в боротьбі за незалежну Україну. В більшості це були колишні вояки УПА, котрі у 1950-их роках були арештовані органами МГБ і заслані до Сибіру на каторжну працю, а також колишні вояки 1-ої Української дивізії УНА, знаної як Дивізія „Галичина", котра під час битви під Бродами втратила значне число своїх членів вбитими і пораненими, багато потрапило в більшовицький полон і згодом також були заслані у табори суворого режиму в Сибіру. Багато з них втратили здоров'я, а деякі стали інвалідами. Сьогодні вони живуть в Україні, вільній державі, котра не хоче визнати їх ветеранами визвольної боротьби нашого народу у Другій світовій війні і тому вони не одержують жодної допомоги.

Управа Суспільної служби комбатантів звертається до всіх українців в Америці, а особливо до молодшого покоління і новоприбулих з України зі закликом включитися в цю збіркову акцію. Чеки просимо виписувати і пересилати на адресу: „Social Service of Ukrainian War Veterans", 700 Cedar Rd., Jenkintown, Pa 19046.

Складаємо щиросердечну подяку всім жертводавцям, котрі тепер прилучаться до цієї акції.

Зенон Завадович

Відзначено 25-ліття церковного служіння о. митрата Андрія Чировського

ЧИКАҐО. – У соборі св. Володимира і Ольги 14 жовтня відбулась врочиста Служба Божа на свято Покрови. Серед священиків був о. Андрій Чировський, який на запрошення парафії прибув з дружиною Галею і мамою з Арізони. Відразу після Богослужень в церковній залі відбувся обід Сестрицтва Пресвятої Богородиці. Трапезу прикрасив своїм чудовим співом дует „Писанка" з Буковини. 16 жовтня було відзначено 25-ліття священства о. проф. Андрія Чировського.

Після Літургії відбувся бенкет в залі Культурного осередку ім. о. митрата Маріяна Бутринського. Трапеза розпочалась молитвою. Христя Косач, Оксана Олексин і Оленка Новик під акомпаніямент Оксани Підручної виконали „Під Твою милість" Дмитра Бортнянського, „Ішла Божа Мати по Україні" і „Назбирала рути-м'яти" (сл. Лади Реви, муз. В. Конощенко). В часі обіду були привіти і грошові внески на розвиток парафії та на катедру богослов'я у Львові ім. о. митрата Маріяна Бутринського. Настоятель парафії архимандрит Іван Кротець представив присутнім о. Андрія і його родину, розповів про роки росту священика, привітав його із срібним ювілеєм і заспівав йому пісню В. Симоненка „Лебеді материнства", яку підхопили всі присутні. Від парафії піднесла йому дарунок Сузанна Казанівська.

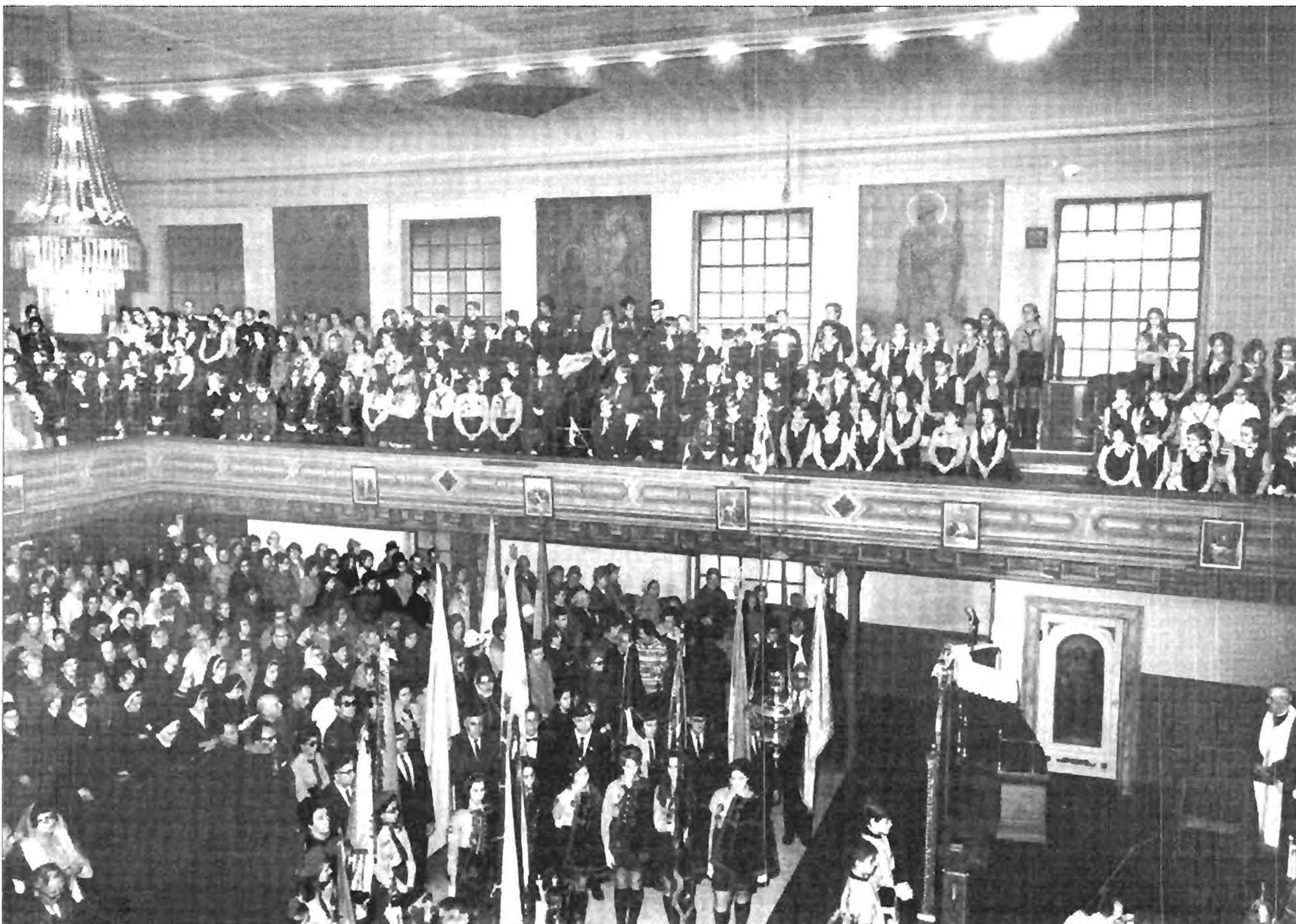
Гарне слово сказав Андрій Бровар, згадуючи перебування в цій громаді о. Андрія, якого охрестив „вітром і буревієм".

Тоді і сам о. А. Чировський розповів про себе. Він був висвячений для Львівської архиєпархії Патріярхом Йосифом. На свяченнях не було ні батьків, ні дружини, бо це відбулось у великій тайні і під великим страхом. Він заснував в Отаві, Канада, Інститут східньохристиянських студій ім. Митрополита Андрея Шептицького, яким провадив. Сьогодні живе з родиною в Арізоні і через Інтернет провадить теологічні курси. Перш ніж о. Андрій виїхав до Канади, Чиказька єпархія призначила його парохом церкви Непорочного Зачаття Пресвятої Богородиці в Палатайні, Іл. На його інсталяції 6 березня 1983 р. я прочитала написаний для нього вірш-присвяту, в якому були такі рядки:

Зрадіє серцем Патріярх
У Римі – у Софії,
Що в вільнім світі зацвіла
Одна ще Віть Надії.
Тож накінець Ти, мир святий
Введи у церкву і громаду,
Щоб посміхнувся Патріярх
Відродженому чаду.
Щоб вістку дзвоном прийняла
Апостольська столиця.
Тебе ж в ієреї послала
Патріярхова десниця!

Олександра Мудра

До 100-річчя церкви св. Юра в Ню-Йорку: фото з архіву

Церква св. Юра в кінці 1960-их років. Служба Божа в річницю Листопадового зриву за участи пластунів

Мова ціни...

(Закінчення зі стор. 3)

Тимошенко в товаристві члена своєї партії і народного депутата Андрія Шкіля.

За столом гравців сиділи представники трьох претендентів на власність „Криворіжсталі", а за ними – їхні помічники з телефонними слухавками біля вух. Обличчя гравців - як у гравців покера: мінімум виразу, спокійне попивання води, користування калькуляторами, записки на папері і часте перешіптування або тільки жестикуляції з помічниками. Навіть у „пані Юлі" вираз обличчя весь час був серйозний; вона почала усміхатись, щойно коли ціна перейшла 20 мільярдів.

В іншій кімнаті будинку Фонду сиділи при телевізорі Президент Ющенко і прем'єр-міністр Єхануров з помічниками. Вони помітно переживали це дійство у більш свобідній атмосфері, за кавою. Але їх показали аж після закінчення ліцитації. Самий телепоказ ліцитації нагадував якусь релігійну службу.

Об 11-ій годині 52-ій хвилині ліцитатор вдарив молотком і визнав переможця. Щойно тоді гравець-індієць, представник „Лакшмі Міттала", засміявся, зробив жест переможця кулаком і почав обіймати своїх помічників.

Все все це нагадувало спортивний матч старих суперників. Торік компанію „Міттал" не допустили до торгів. Цього року українцям дісталась польська Гута Ченстоховська, яку „Міттал" хотів купити. Цим разом українська група здалась „Мітталові", а ще раніше, на рівні 17 мільярдів, випали з гри російські претенденти.

А Юля Тимошенко засвітилась на ліцитації, бо це її уряд через суд відібрав для держави проданий „за безцінь" промисловий об'єкт, наполягав на повторній, прозорій і публічній ліцитації і виписав нові для України правила гри.

Але так пані Юля, ак і президент Ющенко і новий премєр-міністр Єхануров, у своїх заявах після ліцитації підкреслювали, що на цьому виграла Україна, її бюджет і її незахищене населення.

І виграла українська мова: вона показала свою вартість на найвищому рівні міжнародного ділового світу.

„Криворіжсталь"...

(Закінчення зі стор. 3)

керівників, за винятком голови фонду Валентини Семенюк, яка потрапила до лікарні з високим артеріяльним тиском. В. Семенюк, представниця Соціялістичної партії, яка входить до урядової коаліції Президента В. Ющенка, виступала проти рішення приватизувати „Криворіжсталь". Згодом В. Семенюк заявила про свою відставку.

Не було в залі авкціону і В. Ющенка, хоча він разом із прем'єром Ю. Єхануровим зайшов до приміщення фонду. Натомість, в кімнаті була Юлія Тимошенко, колишня прем'єр, яка своєю присутністю намагалася продемонструвати, що хоч її і звільнили минулого місяця, вона однаково причетна до продажу.

На самому початку змагання точилося між представниками „Arcelor" і українською компанією з російським капіталом „Smart Group". Представник „Mittal Steel" поводився так, немов торги його взагалі не цікавлять. Коли ж позиція „Arcelor" досягла 3 мільярдів долярів, „Mittal" долучився до торгів і вже після цього авкціон перетворився на тривалий двобій. „Arcelor" відмовився від змагання, коли пропонована ціна досягла 24 мільярди 200 мільйони гривень.

Лакшмі Мітал – британський мільярдер родом з Індії й голова зареєстрованої в Голяндії металюргійної імперії сказав у Києві, що таки трохи нервував, роблячи таку інвестицію. Прем'єр-міністер Юрій Єхануров сказав: „Інвестори світу відчули, що в Україні змінилася ситуація, змінився клімат. І є чітка влада, яка продемонструвала, що вона здатна організовувати, незважаючи на всі негаразди, прозорі конкурси".

Фонд держмайна плянує далі виставити на продаж частку України в Криворізькому гірничо-збагачувальному комбінаті окислених руд. Ця частка становить 56 відсотків акцій, решту мають Румунія й Словаччина. Лакшмі Мітал на зустрічі з Ю. Єхануровим сказав, що може позмагатися й за цей комбінат.

За матеріялами ЗМІ

Мистецький табір на Оселі СУМ

ЕЛЕНВІЛ, Н. Й. – Впродовж останніх двох тижнів літа 19 дітей зі східнього узбережжя США приємно провели час на Мистецькому таборі на Оселі СУМ в Кетскильських горах. Учасники табору мали до вибору різного роду мистецтва України, включно з різьбою, писанням писанок, малярством, керамікою, грою на бандурі і вишиттям. Два тижні праці і вправ завершились 3 вересня концертом таборовиків. Викладачами були Христофор Ковальчик, Алла Куцевич, Оксана Табачук, Ірина Ґрасман і Христя Вох. Табір провадила досвідчена команда: Володимир Вирста, Андрій Леськів, Аліна Сисак, Міці і Tусі Вирста, Галя Міджак, Христофор Різо, Михайло Бибел, Христя Вирста, Надія Вирста, Роман Ковбаснюк та Маруся Калуш.

Учасники зустрічі реґенсбуржців на Союзівці

Згадали...

(Закінчення зі стор. 11)

У вівторок зранку – Служба Божа і Панахида за всіх покійних реґенсбуржців, зокрема за директора, св. п. Миколу Величка, у 50-ту річницю його смерти.

Вечірній бенкет був присвячений „ювілейним" датам. Багато учасників прийшли у вишиванках, і вже це саме милувало очі. Відкрив бенкет Василь Лучків, а після молитви передав ведення Олександрі (Лялі) Малюк-Савин, яка насамперед попросила вшанувати пам'ять тих, які відійшли за останній рік...

Щирими теплими словами Ляля підсумувала спадщину нашого виховання, наші стремління і осяги, – джерелом яких була наша школа. Незважаючи на змагання з особистими труднощами – скільки колишніх учнів відзначилися в професійному, науковому, культурному і громадському житті, як на чужині, так і в праці та посвяті і в Україні, і для України.

Крім згаданого Маца, недавно видала свої мистецькі емалі у формі календаря Оксана Теодорович; Оксана Нагірна-Кузишин видала гарну книжку „Адажіо" про життя і культурно-освітню працю своєї мами – Стефанії Нагірної; а Дарія Рихтицька похвалилася вже п'ятою книжкою поезій.

Авторка цих рядків прочитала кілька присланих привітів, а потім досить емоційно подала характеристику школи, директора, деяких вчителів, юних поривань та їх вплив на світосприймання...

Офіційну частину закінчено надзвичайно зворушливо: при запалених свічечках з помаранчевими стрічечками, під звуки двох пісень-молитов Тараса Петриненка, „Господи помилуй" і „Україна" – присутні в молитовному трансі з'єдналися і з видимим, і з невидимим світом... Враження майже містичне...

В дальшій програмі Василь Лучків поділився додатковими думками й спогадами про шкільне життя і після, Мирослав Шарко артистично відтворив дві гуморески (одну – Миколи Понеділка), Ігор Сохан – Гриця Зозулю. „Дівчата" Ляля і Боба (Попель), перебрані за „бездомних", відіграли скеч на злободенні теми, приготований на ватру, яка не відбулася...

Всі ділові наради протягом з'їзду були найбільше присвячені обговоренню справи видання двомовної книжки – ніби продовження нашої „Регенсбург, 1945-1949". Віриться, що ця справа зрушиться з місця і невдовзі успішно завершиться цікавим і вартісним виданням.

Завдяки багаторічній праці Василя Лучкова і його бюлетеню „Аби ще раз!" реґенсбуржзький дух ще не померк, а при практичній допомозі Олександри (Лялі) Малюк-Савин і Богданни (Боби) Кисілевської-Попель, які зайнялися й „господарськими" справами – зустріч добре вдалася, і вирішено влаштувати подібну і в наступному 2006 році.

Отже – багато здоров'я, сили й витривалости до чергової зустрічі!!!

Наукові видання передано в НТШ-А

Посол В. Кучинський пердає дарунок д-рові Л. Онишкевич

НЮ-ЙОРК. – 1 жовтня Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці відвідали Посол України до ООН Валерій Кучинський та поет Дмитро Павличко,Народний депутат України, колишній Посол України до Словаччини та Польщі. В. Кучинський передав подарунки для НТШ-А від Президента України Віктора Ющенка, голови Верховної Ради України Володимира Литвина та Постійного представництва України при ООН. Голова НТШ-А д-р Лариса Онишкевич подякувала за цінні книжки та диски з електронними записами недавніх подій в Україні.

Подаровано видання авторства д-ра Володимира Литвина з історії України та тритомне зібрання документів про події Помаранчевої революції, двомовний англо-німецький альбом про Україну, подарункове двомовне українсько-англійське видання Шевченкових „Гайдамаків", DVD та CD-диски українського виробництва з записами відзначення 14-ої річниці Незалежности України, документів про Помаранчеві події 2004 року та загальні інформації про Україну.

Д-р Лариса Онишкевич подарувала для Президента України, голови Верховної Ради України, Валерія Кучинського, Дмитра Павличка та Юрія Щербака нові видання НТШ-А, зокрема перший журнал перекладів української літератури „Ukrainian Literature", „Українська мова у XX сторіччі: історія лінгвоциду", „Бюлетені НТШ-А". Обмін духовними цінностями, постійні наукові та культурні контакти між Україною та діаспорою – справа вельми необхідна для обох сторін і є добрим знаком співпраці у майбутньому.

Пресова група НТШ-А

Почесті для українських ветеранів

Ім'я капеляна Дороті Будакі вписано до Ветеранського дому слави („Veterans Hall of Fame") в Колюмбусі, Огайо. Д. Будакі – 87 років, Вона служила в американській військовій фльоті в 1944-1945 роках, потім продовжувала службу в 1949-1953 роках в Ню-Порті, Р. Ай., провадила також вишкіл моряків біля Чикаґо. Д. Будакі є членом „Waves National" (у 1998 - 2000 рр. була головним командиром), „American Legion" (від 1984 р. і дотепер є ад'ютантом), УАВ (від 1984 року дотепер служить капеляном).

Богдан Самокишин з Парми, Огайо, був номінований ветераном 2005 року в Польському леґіоні американських ветеранів за його працю в цьому леґіоні, в УАВ (командир станиці ч. 24) і в Американському леґіоні. В додатку Б. Самокишин служив другим віцепрезидентом З'єднаних організацій Клівленду. В головній управі УАВ він служив 10 років референтом-істориком, в суспільній опіці, заступником командира. Відзначення Б. Самокишина відбудеться в Юклиді, Огайо, 6 листопада, під час святкового бенкету. Б. Самокишин служив в морській піхоті (1969-1975 рр.), а потім (в 1982-1984 рр.) сержантом. в США, Німеччині і Данії.

Божена Ольшанівська

Богдан Самокишин

Дороті Будакі

Зустріч сеньйорів з пластунами України

Ст. пл. скоб Андрій Чемеринський розмовляє з головою Головної пластової булави пл. сен. кер. Ярославою Рубель. Фото: Мотря Милянич

НЮ-ЙОРК. – 3 серпня Осередок праці Уладу пластунів-сеньйорів, на заклик Начального пластуна д-ра Любомира Романкова, провів зустріч з двома старшими пластунами, які приїхали до США за проєктом Крайової пластової старшини ПАКС (Пластова акція країнам співпрацювати).

Сходини відкрив пл. сен. Володимир Гнатківський, представляючи ст. скобів Сергія Летенка і Андрія Чемеринського. Вони були в булаві пластового табору Уладу пластунів-юнаків, „Шляхом повстанським ідемо" на оселі „Вовча тропа" в Іст Четгемі, Н. Й. Відтак Начальний пластун підкреслив, що співпраця між пластовими організаціями дає нагоду досвідченим пластунам з України побувати в інших країнах, зокрема в США, де Пласт існує понад 50 років, і засягнути їх досвід у пластуванні.

(Закінчення на стор. 21)

United States Postal Service

Statement of Ownership, Management, and Circulation

1. Publication Title	2. Publication Number	3. Filing Date
SVOBODA	5 3 0 _ 4 2 0	OCT 21, 2005
4. Issue Frequency	5. Number of Issues Published Annually	6. Annual Subscription Price
WEEKLY	52	$45.00/MEMBERS $55.00/NON-MEMBERS

7. Complete Mailing Address of Known Office of Publication *(Not printer) (Street, city, county, state, and ZIP+4)*
SVOBODA
PO BOX 280 2200 ROUTE 10 PARSIPPANY NJ 07054

Contact Person: WALTER HONCHARYK
Telephone: 1-973-292-9800

8. Complete Mailing Address of Headquarters or General Business Office of Publisher *(Not printer)*
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
PO BOX 280 2200 ROUTE 10 PARSIPPANY NJ 07054

9. Full Names and Complete Mailing Addresses of Publisher, Editor, and Managing Editor *(Do not leave blank)*

Publisher *(Name and complete mailing address)*
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
PO BOX 280 2200 ROUTE 10 PARSIPPANY NJ 07054

Editor *(Name and complete mailing address)*
IRENE JAROSEWICH
SVOBODA
PO BOX 280 2200 ROUTE 10 PARSIPPANY NJ 07054

Managing Editor *(Name and complete mailing address)*
(SAME AS EDITOR)

10. Owner *(Do not leave blank. If the publication is owned by a corporation, give the name and address of the corporation immediately followed by the names and addresses of all stockholders owning or holding 1 percent or more of the total amount of stock. If not owned by a corporation, give the names and addresses of the individual owners. If owned by a partnership or other unincorporated firm, give its name and address as well as those of each individual owner. If the publication is published by a nonprofit organization, give its name and address.)*

Full Name	Complete Mailing Address
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION,INC.	PO BOX 280 2200 ROUTE 10 PARSIPPANY NJ 0705

11. Known Bondholders, Mortgagees, and Other Security Holders Owning or Holding 1 Percent or More of Total Amount of Bonds, Mortgages, or Other Securities. If none, check box → ☐ None

Full Name	Complete Mailing Address

12. Tax Status *(For completion by nonprofit organizations authorized to mail at nonprofit rates) (Check one)*
The purpose, function, and nonprofit status of this organization and the exempt status for federal income tax purposes:
☒X Has Not Changed During Preceding 12 Months
☐ Has Changed During Preceding 12 Months *(Publisher must submit explanation of change with this statement)*

PS Form **3526**, October 1999 *(See Instructions on Reverse)*

13. Publication Title: SVOBODA
14. Issue Date for Circulation Data Below: OCT 21, 2005

15. Extent and Nature of Circulation	Average No. Copies Each Issue During Preceding 12 Months	No. Copies of Single Issue Published Nearest to Filing Date
a. Total Number of Copies *(Net press run)*	6,900	6,900
b. Paid and/or Requested Circulation (1) Paid/Requested Outside-County Mail Subscriptions Stated on Form 3541. *(Include advertiser's proof and exchange copies)*	5,797	5,797
(2) Paid In-County Subscriptions Stated on Form 3541 *(Include advertiser's proof and exchange copies)*	0	0
(3) Sales Through Dealers and Carriers, Street Vendors, Counter Sales, and Other Non-USPS Paid Distribution	117	117
(4) Other Classes Mailed Through the USPS	38	38
c. Total Paid and/or Requested Circulation *[Sum of 15b. (1), (2),(3),and (4)]* ▶	5,952	5,952
d. Free Distribution by Mail *(Samples, compliment ary, and other free)* (1) Outside-County as Stated on Form 3541	126	126
(2) In-County as Stated on Form 3541	0	0
(3) Other Classes Mailed Through the USPS	17	17
e. Free Distribution Outside the Mail *(Carriers or other means)*	3	3
f. Total Free Distribution *(Sum of 15d. and 15e.)* ▶	146	146
g. Total Distribution *(Sum of 15c. and 15f)* ▶	6,098	6,098
h. Copies not Distributed	802	802
i. Total *(Sum of 15g. and h.)* ▶	6,900	6,900
j. Percent Paid and/or Requested Circulation *(15c. divided by 15g. times 100)*	97.61%	97.61%

16. Publication of Statement of Ownership
XX Publication required. Will be printed in the OCT 28, 2005 issue of this publication. ☐ Publication not required.

17. Signature and Title of Editor, Publisher, Business Manager, or Owner: Walter Honcharyk ADMINISTRATOR — Date: OCT 21, 2005

I certify that all information furnished on this form is true and complete. I understand that anyone who furnishes false or misleading information on this form or who omits material or information requested on the form may be subject to criminal sanctions (including fines and imprisonment) and/or civil sanctions (including civil penalties).

Instructions to Publishers

1. Complete and file one copy of this form with your postmaster annually on or before October 1. Keep a copy of the completed form for your records.
2. In cases where the stockholder or security holder is a trustee, include in items 10 and 11 the name of the person or corporation for whom the trustee is acting. Also include the names and addresses of individuals who are stockholders who own or hold 1 percent or more of the total amount of bonds, mortgages, or other securities of the publishing corporation. In item 11, if none, check the box. Use blank sheets if more space is required.
3. Be sure to furnish all circulation information called for in item 15. Free circulation must be shown in items 15d, e, and f.
4. Item 15h., Copies not Distributed, must include (1) newsstand copies originally stated on Form 3541, and returned to the publisher, (2) estimated returns from news agents, and (3), copies for office use, leftovers, spoiled, and all other copies not distributed.
5. If the publication had Periodicals authorization as a general or requester publication, this Statement of Ownership, Management, and Circulation must be published; it must be printed in any issue in October or, if the publication is not published during October, the first issue printed after October.
6. In item 16, indicate the date of the issue in which this Statement of Ownership will be published.
7. Item 17 must be signed.

Failure to file or publish a statement of ownership may lead to suspension of Periodicals authorization.

PS Form **3526**, October 1999 *(Reverse)*

Хор „Думка"...

(Закінчення зі стор. 1)

твори чи ця готовність прийшла з часом? Взагалі, що для дириґента важливіше – те, що вже є в музиці, чи те, що через музику можна самому висловити?

– Дириґента формує тісне поєднання методики і практики. Перше дала мені консерваторія, друге набув, керуючи хором студентів Львівської Політехніки. На двох останніх курсах двічі перемагав на дириґентських консерваторних конкурсах. Відразу після закінчення навчання мене запросили хормайстром у Львівський театр опери та балету. І все ж, гадаю, дириґентом не можна стати – ним можна тільки ставати, це невпинний процес душевного і духовного зростання, складний процес пошуку – радісний, коли твій талант упевнено веде тебе, і дуже болючий, коли ти, ще перед розучуванням з хором, починаєш заглиблюватися в музичний твір, в те, що і якими засобами сказав композитор. В цьому сенсі інтерпретація – це все глибше проникнення в твір, тому на дириґентові лежить величезна відповідальність – з нотних знаків видобути музику, найближчу до задуму композитора. Повірте, це дуже глибоке переживання. Не кожен композитор здатний донести свій твір до слухача так, як це може зробити самовідданий дириґент.

– Який хор слугував Вам як ідеал, коли Ви очолили „Думку"? Оскільки відповідь легко передбачити, уточнимо запитання. Чи можливе повторення успіху хору Олександра Кошиця в умовах діяспори?

– Поділімо проблему на частини. Щодо голосового складу, то навіть в умовах діяспори можна було б створити хор на високопрофесійній основі. Унеможливлює це завдання відсутність екномічно-фінансової бази. Вона мала б бути могутньою. Та річ не тільки в цьому. Хор Кошиця і для діяспори, і для України залишиться неповторним, бо виникав він в неповторно піднесеній атмосфері українського відродження, і цю атмосферу, посилену ностальгією, поніс, після поразки визвольних змагань, з собою у світ. Цей хор – симфонічна оркестра з людських голосів. То був переможний прорив української вокально-виконавської культури на світову сцену. У споминах Кошиць залишив багато думок про свою працю, і я, читаючи й перечитуючи, загорівся ідеєю реконструювання його методики. А Кошиць мав її! Саме з огляду на це він мав величезний вплив на американську хорову культуру. Подумаймо, як склалася б доля усім відомого „Щедрика", чи став би цей твір в такій мірі близьким для американців, якби не Кошиць?

– В архіві „Свободи" я знайшов давню статтю відомого нашого композитора, дириґента і музиколога Антона Рудницького, котра так і не була надрукована – мабуть, через її надмірно критичний тон. Цей дуже цікавий автор писав, що коли порівнювати з американським, то „наш хоровий спів далекий від досконалости, вистачить послухати будь-який американський хор, на який в музичних справах наша нова еміґрація дивиться згори, як на немузикальний...". Що Ви скажете про таке порівняння? Як на тлі цього порівняння виглядає „Думка"?

– Це марна справа – порівнювати хори. Певний хор можна порівнювати тільки з ним самим. Як він співав учора і як співає сьогодні. Красу хорового співу годі звести до якогось одного показника. Послухайте київську „Думку" чи хор Авдієвського – вони викликають неповторні враження, як і найкращі американські хори, як і, скажімо, Грузинська академічна капеля або Литовський камерний хор. Небо співу– безмежне і безмежно високе. Однак діяспорний хор має свої особливості, пов'язні з життям поза Україною, в середовищі іншої культури. Якби хор Кошиця не опинився на еміґрації, то, цілком можливо, що його творчий успіх не був би так тісно пов'язаний з українською народною піснею. І в нашому випадку, з цих же причин, українська народна пісня залишається домінантою репертуару. І це є моєю великою особистою радістю – що „Думка" так відповідально, так надхненно зберігає все найкраще з української хорової музики. Чи зазнавала „Думка" спадів? Це так само, як у горах – хто має своєю ціллю найкрутіші вершини, той може на мить зіслизнути вниз, проте, ціль стає ще жаданішою. Ясна річ, ми не маємо змоги виконувати музику великих жанрів, хори з опер, ораторії, і все ж нам вдається балянсувати на межі, котра зачіпає й цю ділянку музичної літератури – авторську музику українських хорових композиторів, інтерпретацію українських народних пісень, вже не кажу про постійно присутню програму колядок і щедрівок. Іншими словами, наш репертуар свідчить, що „Думка" усією своєю збірною душею служить українській громаді, відповідаючи на всі вимоги часу – на різні громадські ювілеї та важливі історичні дати. Патріотичний репертуар об'єднує хористів, утримує їх в стані творчого піднесення. Разом з тим ми знову й знову плекаємо зразки золотої доби хорової музики – твори Березовського, Бортнянського, Веделя, композиторів початку двадцятого століття Лисенка і Леонтовича, найзначніших сучасних авторів.

– Чи Ви відчуваєте підтримку з боку громади, принаймні після успішних концертів? І якої саме підтримки хор найбільше потребує?

– Життя „Думки" невіддільне від життя громади, і нас дуже підтримує на дусі відчуття, що ми громаді потрібні. Але й не менше вона потрібна нам. І „Думка", яка так активно пропагує українську хорову культуру, заслуговує на підтримку, зокрема матеріяльну, фінансову. Без неї неможливі наші виступи не те, що в інших країнах, але навіть в інших американських стейтах і містах, в позанюйоркських поселеннях українців. Кожен такий виступ, кожен концерт, кожен новий творчий проєкт пов'язаний з великими коштами, тому без цілеспрямованої підтримки ми просто не можемо обійтися. Користуючись нагодою, хочу щиро подякувати Управі і Дирекції нюйоркської „Самопомочі", які з великим зрозумінням ставляться до творчих плянів „Думки" і фінансово сприяють їх здійсненню. Ми відчуваємо доброзичливу і постійну увагу багатьох і багатьох людей. І звичайно ж, незамінною підтримкою для нас є повна заля, коли „Думка" виходить на сцену.

– Після закінчення Львівської консерваторії Ви навчалися в авторитетному Westminster Choir Colledge. Що становить різницю в музичних освітах України і Америки? Чи знають в цьому коледжі ро українську музичну традицію?

– Різниці помітні. В наших консерваторіях дириґування викладалося в п'ятирічному циклі – теорія, методологія, індивідуальні заняття з викладачем, практична праця. В американському коледжі все це викладається дуже стисло, теорія і практика осягаються майже водночас. Набуваючи теоретичних знань, американський студент має можливість дириґувати вокальною групою. Всі студенти співають у хорах і вже тому мають внутрішню спонуку слідкувати за діяльністю визначних американських музикантів. В американських коледжах вчаться студенти з цілого світу, тому в навчальному процесі акцент ставиться на клясичних зразках, але й традиції західньоевропейської світської і духовної музики тут вивчаються досить глибоко. На жаль, про українську музичну культуру, крім „Щедрика", мало знають. Тому я не пропускав жодної нагоди, щоб розповісти студентам і викладачам про українську світську і духовну музику та її скарби. Крім цього, мені з групою думкарів вдалося співати в каплиці коледжу нашу Службу Божу, і вона викликала живий, аж бурхливий загальний інтерес. А частина моєї студентської програми з дириґування складалася з творів Бортнянського, Лисенка, Стеценка. Хоч вперто треба було працювати з фонетикою текстів, проте співали з таким відчуттям, з таким надхненням, аж не вірилося, що це – німці, японці, китайці, бразилійці, американці...

– Ви кілька років керували церковним хором і, очевидно, маєте свою думку про відмінність церковного співу від світського. Що значить – гарно співати в церкві „Службу Божу?

– Колись отець Роман Мірчук розповів мені притчу про молодого монаха, котрий забрів у монастир високо в горах, де братія тихо-мирно молилася до Бога. Монах мав дуже гарний голос, й коли почав співати з усіма Службу Божу, братія замовкла, тільки слухала. Тобто забула про молитву. Я ж думаю так само, як великий християнин і великий естетик Августин Блаженний – що співати в церкві означає молитися, спів не перериває молитви, а стає нею. Історично так склалося, що наша Церква не знає іншої музики, крім хорової, крім людського голосу, і в Святій Літургії чи не найбільша частина лежить на плечах хору, завдання якого полягає в тому, щоб ввести присутніх у стан молитви і втримувати цей стан протягом усієї Служби Божої.

Ділячи музику на світську і духовну, ми пов'язуємо кожну з цих категорій з відповідним місцем виконання, з відповідним спектром почуттів. Є багато духовности у жанрах світської музики. „Іже херувими" чи „Милість миру", обов'язкові в церкві, можуть виявится і в концертній програмі, однак, не все з духовної музики можна вивести на світську сцену, не все буде там природно звучати.

– Поряд з діяльністю в „Думці", Ви навчаєте музики в американській школі. Які діти музичніші – українські чи американські?

– Ніякої різниці не бачу і, мабуть, її нема. Бог розподіляє таланти порівну. Серед моїх обдарованих вихованців – вихідці з різних народів світу. Але тут вчать інакше, ніж колись у нас в Україні, де міністерство освіти накидало школі жорсткі програми, учитель не мав можливости виявити власну індивдуальність. Тут же це – головне. Звичайно ж, тут інші взаємини між учителями й учнями, між самами педагогами, але перед тобою відкритий такий творчий простір, що ти живеш тільки найголовнішим – музичним розвитком кожного свого учня. Маю велику радість, коли вони після школи йдуть у музичні коледжі. Цій радості передує велика праця. Кожного навчального року треба ознайомлюватися з масою музичної літератури. Потужна видавнича машина Америки друкує гори творів, різних за жанром, стилем, національними особливостями. Трапляються твори, близькі для нашого, українського сприймання, хоч бувають і курйози. Наприклад, до англомовного „Щедрика" ми вже здавно звикли, але коли в зимовому музичному сезоні з'являється англомовне „Ой, джигуне-джигуне", то мене це дивує.

– Ваші найбільші бажання щодо „Думки" і її майбутнього?

– Ювілейний концерт 30 жовтня майже збігається з днем, в який я чотирнадцять років тому провів свою першу пробу з хором. То було першого листопада 1991 року. Я пережив тоді надзвичайно глибоке хвилювання, бо усвідомлював, що значить „Думка" в житті української громади Америки, усвідомлював її творчий шлях і її яскраві вокальні вершини. Від тієї першої проби і донині я бажаю, щоб тих вершин ставало все більше, щоб до хору приходили нові, молодші голоси, люди, в душі яких звучить музика, безсмертна наша пісня. Я щасливий, що „Думку" складають саме такі люди – різні за віком, за професіями, за еміґрантськими „хвилями", але об'єднанні палкою любов'ю до хорового мистецтва. Кожна концертна програма вимагає від них великої праці, безлічі проб, жертвування часом, іншими важливими обов'язками, навіть родинними, але „Думка" для усіх них – духовна потреба, провідна зірка в житті. Нехай же світить вона все ясніше!

Наші „Могилянці" - 390 років

Зліва: Катерина Ющенко, Ричард Дейлі, голова комітету міст-побратимів Чикаґо-Київ Марта Фаріон, дружина посадника Меґі Дейлі.

КИЇВ. – Дружина Президента України Катерина Ющенко побувала на офіційній частині святкування 390-ої річниці з дня заснування Києво-Могилянської академії. У вітальному слові вона сказала: „Це свято українського духу, вищої освіти, давніх і славних традицій, а також демократичного студентського руху". К. Ющенко, як голова наглядової ради Міжнародного благодійного фонду „Україна 3000", зазначила що вона часто зверталася сюди в пошуках працівників і ніколи не була розчарована.

Вона подякувала викладачам і студентам за те, що 22 листопада 2004 року вони першими встали і мужньо пішли відстоювати демократію, справедливість і свободу України.

К. Ющенко подарувала для бібліотеки Києво-Могилянської академії книгу про козацьку державу. Серед гостей були присутні Патріярх Київський і всієї Руси-України, предстоятель УПЦ КП Філарет, члени делеґації з Чикаґо на чолі з посадником Річардом Дейлі, яка з офіційною візитою перебувала в Києві.

Зустріч...

(Закінчення зі стор. 19)

Сергій Летенко показав свій відеофільм „В Пласті росте новий люд, 1912–2003", який промовляє до різних поколінь. Фільм допоміг приготувати голова Пластової старшини Донецької округи ст. пл. скоб Дмитро Колесник. Інший відеофільм показав життя пластової молоді в таборах та розвій Пласту в Україні. Фільми появилися заходами Пластової фундації Ню-Йорку.

Сергій Летенко розповів детально про успіхи і проблеми Пласту в Україні, де існує 130 станиць в 22 містах. Проведено 102 табори для молоді, декотрі з яких спеціялізувалися в ділянках летунства, мандрівництва, мистецтва, кінного спорту та ін. У них взяло участь понад 7 тис. дітей. Має відбутися зустріч проводів крайових таборів з Крайовою таборовою комісією, яка дасть нагоду поглянути на методику проведення і програму таборів, зробити висновки на наступний рік.

Пласт в Україні став популярним серед громади, а передусім – молоді. Він співпрацює з Академією педагогічних наук державними і громадськими організаціями в справах молоді. Державне визнання є важливим складником для здійснення приблизно 80-літніх старань стати членами міжнародного скавтінгу. Це складно, бо зараз на членство претендують три інші молодечі організації України, з якими Пласт веде переговори. На телебаченні, в програмі для молоді, є півгодинний відрізок про Пласт, який готує Сергій Летенко.

По обидва боки океану пластунів єднає практичне питання – збільшити кадри кваліфікованих виховників, котрі залюбки працювали б з молоддю, сприяли її самовихованню та всебічному розвитку для добра родини, суспільства в Україні і поза її межами, де існує Пласт. Датки на Фонд Начального пластуна, який сприяє розвиткові Пласту, можна висилати до: Dr. Geroge Slusarczuk, 67 Bayberry Drive, Monroe, NY 10950-5607, виставляючи чек на „Plast Conference".

Пл. сен. Мотря Мілянич

Виставка: „Українське мистецтво і Помаранчева революція"

В ч. 42 у „Свободі" неправильно було подано день віддкриття виставки. Виставка в Українському інституті Модерного мистецтва в Чикаґо відкриється в п'ятницю, **2 грудня, в 7-ій годині вечора**. **Тел. УІММ: (773) 592-9102.**

36-та КОНВЕНЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

відбудеться на

Союзівці, Кергонксон, Н.Й.

від п'ятниці, 26 до понеділка, 29 травня 2006 р.

Створено Конвенційний Комітет, який розпочав підготовчу працю, щоб запевнити делегатам і гостям приємне перебування на першій Конвенції УНСоюзу на Союзівці.

Перший ряд зліва: Стефа Гаврилюк, Мая Лев, Віра Старух, Анна Слободян, Оксана Тритяк – Голова Конвенційного Комітету; другий ряд зліва: Микола Філь, Роман Гаврилюк, Василь Лучків, Лонгин Старух, Соня Семанишин, Славко Тисяк. На знімці відсутні: Максін Гейден і Нестор Паславський

42 Відділові...

(Закінчення зі стор. 12)

К. Мицьо закінчила свою доповідь ствердженням, що для багатьох 42-ий Відділ ООЧСУ був першою українською організацією і школою національного та патріотичного виховання.

Для кращого висвітлення допомогової ділянки голова попросив до слова довголітню касирку Відділу Марію Копистянську. Отже, від 1990 р. до 2005 р. 42-ий Відділ ООЧСУ пожертвував на різні важливі цілі 191,009 дол.

Голова Відділу подякував К. Мицьо і М. Копистянській за докладні інформації про діяльність Відділу, відтак представив президію – пароха Української католицької церкви св. Володимира в Гемстеді о. Василя Гринькова, пароха Української православної церкви св. Михаїла в Юніондейлі о. Ярослава Думанського, о. Маврикія Попадюка з монастиря Отців-василіян, о. Миколу Поповича з церкви св. Родини в Іст Айслип, членів-засновників 42-го Відділу ООЧСУ Параню і Теодора Барняків, Ксеню Ільницьку, Марію і Ярослава Копистянських, Катерину і Мирона Мицьо, представника Головної управи ООЧСУ Миколу Грицковяна, керівника філії кредитівки „Самопіміч" в Юніондейлі Ліду Длябогу і голову Відділу УККА на Лонґ Айленді д-ра Андрія Шуля.

Школу українознавства на святкуванні представляла її директор Роксоляна Левенець. Батьківський гурток – Галя Митко, Пласт – станичний Богдан Копистянський.

На ювілеї Відділу були також присутні представники організацій: Відділу СУА – Ірена Трояновська, Сестрицтва св. Вервиці при УКЦ св. Володимира – голова д-р Катерина Шуль, Сестрицтва св. Марії і Ольги при УПЦ св. Михаїла – Леся Сенета, Сестрицтва св. Вервиці при УКЦ св. Родини – Галина Саміло. Великою і приємною несподіванкою була участь багатьох членів І-го Відділу Організації Оборони Лемківщини в Ню-Йорку на чолі з головою Іваном Завадою.

На ювілейні святкування приїхали також колишні члени Відділу Мирон Ільницький з дружиною, з Філядельфії, Іван Пакош з Еленвілу та колишня голова Відділу Наталя Демчук з чоловіком Петром, які приїхали з Пенсильванії. Всіх гостей господарі свята щиро вітали.

Відкриття з'їзду 42-го Відділу ООЧСУ

Відтак голова попросив до слова представника Головної управи ООЧСУ Миколу Грицковяна, який привітав наш Відділ з нагоди ювілею, подякував за працю в минулому і побажав успіхів на майбутнє. Опісля він вручив „Грамоту Признання" Михайлові Якубовському, який, на жаль, з причини хвороби не був присутній (грамоту передано через дружину Марію Якубовську), Лесі Сенеті і Анні Кійко.

За активну багаторічну працю, в доказ признання особливих заслуг для 42-го Відділу ООЧСУ, Почесне членство в Управі відділу надано Парані і Теодорові Барнякам, Ксені Ільницькій, Марії і Ярославі Копистянським і Катерині Мицьо. За провідну ролю в організуванні 42-го Відділу ООЧСУ і його розбудові Миронові Мицьо надано Почесне головування у Відділі ООЧСУ на Лонґ Айленді. Всіх відзначених присутні нагородили довгими оплесками і заспівали „Многая Літа" для всіх членів Відділу.

Користуючи з нагоди, Організаційна референтка Відділу Катерина Мицьо представила двох нових членів Відділу – найновіших емігрантів з Польщі Ірену і Даріюша Трояновських (діти голови Відділу).

З привітами виступили о. Ярослав Думанський, Іван Завада і Зенон Войтович, д-р Андрій Шуль. Від Школи українознавства вітала директор Роксоляна Левенець. На закінчення привітів з коротким словом виступила керівник філії кредитівки „Самопоміч" в Юніондейлі Ліда Длябога, яка від імені „Самопомочі" в Ню-Йорку вручила для Відділу чек на суму 1000 дол., що присутні прийняли довгими оплесками.

Далі відбулося вітання Почесних членів піснями і квітами, яке приготовили жінки парафії св. Михаїла з Юніондейлі під керівництвом Лесі Сенети.

Офіційну частину закінчено відспіванням „Боже Великий, Єдиний", відтак всі учасники перейшли до великої залі на обід, після якого забавлялися до пізньої ночі при звуках оркестри „Обереги".

Катерина Мицьо

(Коротку інформацію З. Войтовича про відзначення річниці 42-го Відділу ООЧСУ „Свобода" подала в ч. 41).

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Фестиваль Київської літургійної музики

БЛЮМІНГДЕЙЛ, Іл. – 8 жовтня в парафії Православної церкви св. Андрія відбувся концерт Київської літургійної музики, в якому брали участь всі чикаґські церковні і громадські хори. До цього свята ретельно готувалася вся парафія під проводом настоятеля о. декана Богдана Калинюка. Цей концерт був запланований в рамках дводенного Фестивалю хорового літургійного співу, в якому взяли участь численні українські музикознавці і диригенти, які провели ряд сесій і доповідей відносно плекання чистоти української літературної музики. Фестиваль був влаштований в пам'ять проф. Івана Трухлого з нагоди 120-ої річниці з дня його народження. Українське Чикаго пам'ятає Івана Трухлого, який більшу частину свого життя присвятив музиці, як диригент хору „Сурма", та залишив по собі величезну спадщину, в яку входять українські платівки „Покаяння", „Колядки і щедрівки", „Шевченко в пісні", музичний альбом старовинних церковних пісень. Він також передав у спадок своїм двом синам-лікарям, Юрієві і Василеві, свою велику любов до української церковної музики. Тепер його син д-р Василь Трухлий, також довголітній диригент церковних православних хорів, ідучи слідами батька, з любов'ю плекає хорове, церковне мистецтво. Він зберіг все, що залишив по собі його батько, і видав збірку його музичних творів та книгу „Літургія", в котрій вміщено кілька Служб Божих в найстарішому Київському літургійному обряді з нотами і оригінальними піснями, біографію його батьків, родинні світлини та розповідь про історію хорів „Боян" і „Сурма".

Увечорі до церкви св. Андрія приїхали мешканці Чикаго і околиць. Катерина Чумаченко-Ющенко, дружина Президента Віктора Ющенка, теж прибула сюди зі своєю делеґацією. Комітет фестивалю очолювала Марійка Кульчицька-Брентлі.

Коли прибула Катерина Ющенко, до храму простягнулися довгих два ряди священослужителів православної і католицької церков, громадських діячів і членів хорів. К. Ющенко в супроводі Ліди Трухлої попрямувала спершу до пам'ятника жертвам Голодомору в Україні, щоб покласти жалібний вінець в шану трагічно загиблим.

Після покладення вінка вона увійшла в храм, де в часі Панахиди співав хор під орудою проф. Василя Трухлого. УПЦ представляли священики на чолі з Архиєпископом Всеволодом і Архиєпископом Олександром Биковцем з Дітройту. Після Панахиди, у великій церковний залі, відбувся концерт церковної і світської хорової музики з участю п'яти чиказьких хорів.

Концерт відкрила Марійка Климчак. Першим виступив хор „Сурма" під орудою диригента Зеоніда Модрицького, що виконав твір Дмитра Павличка „Земле моя" (муз. Кос-Анатольського). Солістка Оксана Олексин виконала пісню „Чотири воли пасу я", а хор – в'язанку народних пісень в обробці композитора Федорова. Згодом хор СУМУ під орудою Володимира Поповича під акомпаніямент Оксани Підручної виконав в'язанку козацьких пісень. Опісля на сцену вийшли бандуристки Мотря Пошиваник-Калдвел і Оксана Родак, – в залі розсипались росисті звуки „Гомону степів" Китастого і „Запорозького маршу" Євгена Адамцева. Хор церкви св. Володимира і Ольги „Благовість" під орудою Олени Новик виконав „милість миру, жертву хвалення" Кирила Стеценка і „Єдинородний Сину". Мирослава Кука під акомпаніямент Людмили Туркало виконала дві пісні. І на кінець був виступ хору фестивалю під орудою Василя Трухлого.

З радістю відзначено велику кількість юних хористів у всіх хорах. Серед них – Марко Крутяк, Христя Косач, Дзвіник, Іванка і Квітка Модрицькі, Іван Яресько, Наталка Кокорудз, Мотря Пошиваник.

Катерина Ющенко звернулася до присутніх з палкими словами любови до них і рідного міста Чикаго, в якому народилася і виростала. Вона також привезла дарунок для Українського музею в Чикаго – старовинний вишитий рушник, який передала на руки о. декана Богдана Калинюка. Дружині Президента вручено троянди і запрошено до участи в хорі, де спільно з усіма присутніми вона заспівала церковний гимн „Боже Великий, Єдиний".

9 жовтня в церкві св. Андрія відбулася урочиста Архиєрейська Служба, на якій нагороджено о. декана Калинюка митрою.

Олександра Мудра

Д-р Василь Трухлий (справа) і Володимир Попович

Іван Деркач і Марія Яресько з подарунками від Катерини Ющенко
Фото: Оксана Крамка

Фільм про УПА показано у Москві

МОСКВА, Росія. – 14 жовтня, на Покрову, громада Москви мала нагоду переглянути фільм українського режисера Олеся Янчука „Залізна сотня".

Це стало можливим завдяки участі стрічки в Міжнародному фестивалі воєнного кіна імені Ю. Озерова, організаторами якого виступили Федеральна агенція з культури та кінематографії Російської Федерації, Центральний музей Великої вітчизняної війни на Поклонній горі за підтримки Міністерства оборони РФ.

Кіностірчку „Залізна сотня" за мотивами книги Юрія Борця „УПА у вирі боротьби" було знято у 2004 році, вона стала третім фільмом Олеся Янчука після „Атентату" (1995) та „Нескореного" (2000). Фільм, в якому виражене правдиве бачення історії, цілковито відрізнявся від зформованих у радянський час стереотипів, представлених на фестивалі.

Юрій Безкровний

НОВІ ВИДАННЯ

Про лінґвоцид в Україні ХХ століття

Д-р Ася Гумецька

Цього року в Києві, у видавничому домі „Києво-Могилянська академія", вийшов науковий збірник „Українська мова у ХХ сторіччі: історія лінгвоциду", за редакцією Лариси Масенко, професора НаУКМА. Крім Лариси Масенко, у підготуванні видання брали участь, як упорядники, Віктор Кубайчук та Орися Демська-Кульчицька. Видання розраховане на філологів, істориків та „усіх тих, кому не байдужа доля рідної мови". Це видання вийшло друком за допомогою Фонду Антона Савицького з НТША – як довготривалий проєкт, підтриманий Науковим Товариством ім. Шевченка в Америці. НТШ-А спонзорувало цей проєкт, над яким працювали відомі українські мовознавці, та дало ґрант на видання цієї важливої для історії української мови книжки.

Це солідне 400-сторінкове видання містить документальні дані, які свідчать про систематичне руйнування комуністичним урядом специфічних рис української мови на всіх рівнях – лексичному, морфологічному, синтаксичному, фразеологічному. Як додаток подано на 44 сторінках тексту понад 500 слів – „реєстр репресованих слів", з поясненнями радянських мовознавців, чому те чи інше слово мало бути вилучене з ужитку.

У вступній статті Лариса Масенко простежує всі етапи мовної політики в УССР, починаючи від так званої „українізації" і закінчуючи 1980-ми роками. Подає вичерпну аналізу появи різних директив партії, яка проводила політику „зближення всіх націй", а насправді та політика була нічим іншим, як русифікацією, ще гіршою, ніж за царської влади.

У першому розділі розглядається період українізації. Тут читач знайде статтю Миколи Скрипника „Перебудовними шляхами", Григорія Холодного – „Стан та перспективи наукової роботи Інституту української наукової мови", Олени Курило – „Уваги до сучасної української літературної мови: вступне слово" та Олекси Синявського – „Найголовніші правила української мови: передмова".

Розділ II містить документи й матеріяли 1930-их років. Тут подано резолюції нарад комісій Народного комісаріяту освіти, постанову Наркому освіти 1933 року, статтю Андрія Хвилі під багатомовною назвою „Викорінити, знищити націоналістичне коріння на мовному фронті", де мілітарний термін „фронт" недвозначно вказує на війну, що велася проти української мови, тобто на лінґвоцид. Статті інших авторів у цьому розділі мають подібні назви і настанови: Михайло Орлов – „проти націоналістичних настанов у роботі УРЕ", Степан Василевський – „Добити ворога", Петро Горецький – „Націоналістичні перекручення в питаннях українського словотвору", Григорій Сабалдир – проти буржуазного націоналізму в математичній науці", проф. Михайло Калинович, Делчо Дрінов – „Ліквідувати націоналістичне шкідництво в радянській фізичній термінології". Назви цих статтей говорять самі за себе.

Розділ III присвячений мовним питанням повоєнного періоду і має підзаголовок-назву зі статті Русанівського „Розквіт і взаємозбагачення мов соціялістичних націй". Тут вміщено статті Йосипа Багмута, Віталія Русанівського, Світлани Єрмоленко, Миколи Шамоти, Павла Плюща і Таміли Панько. Назв їхніх статтей не потрібно тут подавати: підзаголовок з Русанівського вказує на їхній зміст і спрямування. Зазначимо лише, що всі спроби зберегти самобутність української мови названо „націоналістичними". Згадаймо, як врешті-решт розмовляти українською мовою поза хатою почало вважатися проявом націоналізму – про що є багато свідчень людей передвоєнного покоління і що, на жаль, не зникло й сьогодні. Тому цей збірник вважаємо надзвичайно потрібним і своєчасним.

До речі, термін „лінґвоцид", яким позначено совєтську мовну політику в Україні, цілком виправданий. Його, здається, вперше відверто вжито в науковому виданні такого роду, і це можна тільки привітати: правда потребує, щоб її всі знали. Сподіваємося, що цей збірник читатимуть не тільки свідомі українці в Україні і за кордоном, але й славісти Заходу не-українського походження, багатьом з яких бракувало знання не тільки про лінґвоцид, але й про геноцид в Україні.

Дрогобицький хор „Леґенда" відзначив 35-річчя

***ДРОГОБИЧ.** – У нинішньому році муніципальному камерному хорові „Легенда" з Дрогобича виповнюється 35 літ. Хор є лавреатом та дипломантом багатьох конкурсів як в Україні, так і за її межами, зокрема в Польщі, Угорщині, Словаччині, Німеччині, Франції, Бельгії, Австрії та ін. У жовтні 2003 року хор здобув найвищу нагороду на Всеукраїнському конкурсі ім. Д. Січинського в Івано-Франківську. Колектив записав два компакт-диски: „Літургія М. Вербицького" та „Хорові твори композиторів XX ст.", а також випущено „Репертуарний збірник хору". Про те, чим живе „Легенда" диригент і художній керівник хору, Заслужений діяч мистецтв України Ігор Циклінський розповів членові НТШ і Національної спілки композиторів України Людомирові Філоненку.*

Заслужений діяч мистецтв України Ігор Циклінський

– Хор виконує твори різні за жанрами: клясика, духовна музика, пісні народів світу й український фолкльор. Яке ваше провідне мистецьке кредо?

– Всі наші програми різні і вибудовувалися протягом багатьох років. Переді мною, як диригентом, було завдання, щоб колектив показав себе в різних творчих площинах. Це ми спробували втілити на ювілейному концерті, який відбувся в травні 2005 року. Концерт був покликаний задовольнити естетичні смаки як широкої публіки, так і елітної, перш за все, музикантів-професіоналів. Це і є нашим провідним мистецьким кредо.

– Хто з західньоевропейських й українських композиторів найвідчутніше вплинув на ваш світогляд?

– У своєму рідному Стрию я закінчив музичну школу, але основи професійної майстерности як хорового диригента були закладені в Дрогобицькому державному музичному училищі ім. Василя Барвінського. Тут я хочу згадати свого педагога, який вирішив мою долю, Заслуженого діяча мистецтв України Олега Цигилика. Я вдячний йому за те, що він одним з перших побачив в мені музиканта й змінив моє ставлення до музичного мистецтва. Далі було навчання у Львівській державній консерваторії ім. Миколи Лисенка, в клясі Михайла Антковa, який був дуже тонким музикантом. Його заняття багато в чому допомогли мені визначитися як хоровому диригентові.

– Популярність хорові принесли перемоги на престижних конкурсах у Дебрецені, Києві, Трнаві та інших містах. Як це вплинуло на колектив, що є рушійною силою до створення нових програм?

– Наші стратегічні творчі пляни – це виступи у конкурсах, фестивалях, сольних концертах та інших мистецьких акціях. Але участь у такого роду змаганнях не є самоціллю. Це, передусім, особливий, винятковий стан підготовки, підведення колективу до високого художнього рівня, якого дуже складно добитися. Я щасливий, що з колективом пройшов понад двадцять міжнародних конкурсів й фестивалів, серед яких є перемоги в досить поважних хорових центрах. В деяких країнах вдалося побувати декілька разів. Цим успіхам передує велика праця, і я щасливий, що на цьому ґрунті колектив здобув своє визнання й популярність, а разом з тим значну наснагу в праці. В хорі є різні люди, як професійні музиканти, викладачі мистецьких закладів Дрогобича, так і початківці, серед яких є особливо талановиті. Мрією мого життя є поставити з оркестрою кантату чи месу для камерного хору. Але такий задум досить непросто втілити в життя. Музику, яку пишуть сучасні автори, досить складно виконувати, адже наші можливості обмежені і не завжди можна взяти до роботи той чи інший твір. Скажімо, є прекрасний хоровий диптих Євгена Станковича, який досі виконував лише знаменитий хор „Київ" під орудою Миколи Гобдича. Мені дуже хотілося б виконати цей шедевр, адже ця музика на слова Т. Шевченка по-справжньому глибока й драматична.

– Останнім часом в Україні проводиться низка хорових конкурсів і фестивалів. Яке ваше ставлення до них?

– Я такі заходи всіляко підтримую, але їх не так багато, як того хотілося б. Насамперед, хочу згадати про Всеукраїнський конкурс ім. Миколи Леонтовича, вже традиційний конкурс ім. Дениса Січинського, який відбувається в Івано-Франківську і збирає багато колективів. Якби нам у Дрогобичі вдалося б організувати подібну імпрезу, то це було б добрим стимулом для розвитку хорового мистецтва в нашому місті. Біля Києва проводиться конкурс ім. Кирила Стеценка, колись був знаним конкурс ім. Соломії Крушельницької в Тернополі, а також хорове змагання в Луцьку. Всі ці починання слід вітати, адже вони є стимулом для творчої праці. Фестивалі, наприклад, проводяться у Києві, але чи бачить їх вся Україна? Нещодавно „Легенда" отримала запрошення на фестиваль ім. Олександра Кошиця, який має провести Національна музична академія ім. Петра Чайковського. Якщо це вдасться здійснити, то стане можливим на належному рівні вшанувати цю геніяльну особистість.

– На якому рівні перебуває сьогодні хорове мистецтво України?

– Дуже хочеться, щоб наші колективи були на вищому рівні. Знаними в Україні і за кордоном є хор „Київ" (диригент М. Гобдич), муніципальний хор „Хрещатик" (диригент Л. Бухомська) - вони є лавреатами ряду конкурсних змагань, відомий на всю Европу жіночий хор Київського державного музичного училища ім. Р. Глієра, жіночий хор під керівництвом С. Фоміних з Миколаєва, камерний хор „Cantus" з Ужгорода, Житомирський хоровий колектив, львівські „Гомін", „Глорія" , „Євшан", хор під орудою В. Яциняка. Все це колективи, які творять хорове обличчя України. Я не говорю про Національні державні хори „Думка", чоловічу капелю ім. Левка Ревуцького, хор радіо і телебачення, дитячі хори хлопчиків. Відзначу ще Івано-Франківський хор й хор з Тернополя. Кожен з цих хорів має свій рівень, репертуарну політику. Хотілося б, щоб вони зростали й постійно здобували нагороди на престижних хорових змаганнях.

– Які ваші творчі пляни?

– Будемо готуватися до Дня міста, коли ми проводимо фестиваль камерних хорів й до нас приїжджає багато гостей зі всієї України. Далі – конкурс ім. Дениса Січинського в Івано-Франківську, не за горами – Різдвяні свята. В 2006 році – вшанування 150-річчя від дня народження Івана Франка, а ще є пропозиція гастролей в Европі (Франція, Німеччина). І ми про це мрісмо... Щойно я повернувся з Еспанії, з дуже престижного конкурсу, на який мене було запрошено як почесного гостя. Вдалося прослухати 24 колективи і багато дечого для нас було повчальним, це – своєрідний факультет підвищення кваліфікації, але водночас і велике задоволення від побаченого і почутого.

Про українську акторку в фільмі „Усе освітлене„

Лариса Лисняк і Елая Вуд

НЮ-ЙОРК, Н.Й. – „Ви бачили фільм „Усе освітлене" з українською акторкою і українськими краєвидами? – це питання рознеслося по українському Ню-Йорку і спонукало мене переглянути цю стрічку.

Фільм, сценарій до якого написав Л. Шрайбер на підставі повісті Дж. Фера, показують тепер в декількох місцях міста, тому неважко побачити його, а в ньому – нашу відому у Ню-Йорку актрису Ларису (Лорет) Лисняк-Кукрицьку, яку вже довший час ми не мали нагоди бачити на сцені чи на кіноплівці. Вона ж, як завжди дружня і сердечна, подає нам усі інформації про свою неочікувану участь у фільмі, що став популярним на американських екранах. Фільм Л. Шрайбера розповідає про події в Україні, але, як довідуємося, був знятий у Чехії. Там провела Лариса Лисняк (а у фільмі – Лорет) декілька місяців з усіма іншими акторами та постановниками. Як шкода, що брак кольорових можливостей у „Свободі" не дозволяє точно передати барви світлин з поля соняшників в усій їхній красі.

– Ці соняшники посадили члени фільмової експедиції до Чехії, де „Усе освітлене" фільмували. Усі чекали, коли вони дозріють і покажуться у всій своїй красі. Але в липні тривалий час падав дощ і члени фільмової експедиції боялися, що усе посаджене пропаде. Проте соняшники пережили зливи і прегарно розквітли. Серед соняшників поставили хатинку, в якій я буцімто жила.

– Як сталося, що Вас запросили до цього фільму?

– Режисерам була потрібна старша українська селянка і, шукаючи відповідної акторки, натрапили на мене. А що я маю добрий досвід довголітньої праці у фільмових серіях та в театрі – мене й запросили. І так я була чотири місяці в Чехії у праці над фільмом „Усе освітлене". Коротко – це історія молодого американського єврея, що їде в Україну, щоб знайти жінку-українку, яка врятувала його діда. На жаль, коли ми почали працю над фільмом минулого літа, тексти були до фільму написані українською мовою і ми так виконували. Але один з акторів – Женя Гуц наполягав, що в Одесі, де частина акції відбувається, всі вживають виключно російської мови, а крім того, він сам не вмів говорити українською. І режисер усе поміняв на російську мову. Мене відіслали в Америку, щоб я виправила свій поганий російський акцент. Я працювала два тижні з російською учителькою у метрополітальній опері та щойно після того почали знімати фільм у Чехії.

– Шкода, що так сталося, але тепер вже цього змінити не можна. А чи Ви вдоволені з висліду фільму та усіх рецензій, які появилися?

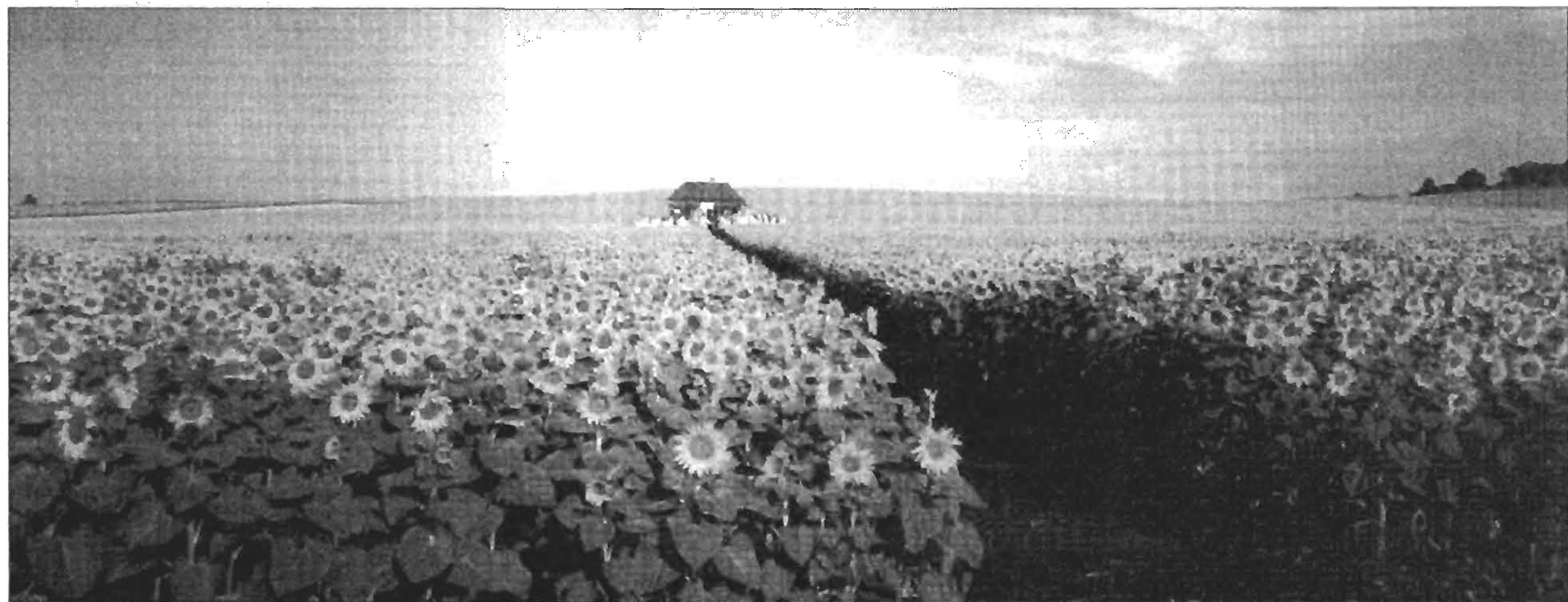
– Розуміється, різноплянової критики було вже багато. На щастя, про мене жоден критик не сказав поганого, і я мушу бути із цього вдоволена. Для праці над фільмом я перебувала чотири місяці у Чехії, а тепер збираю усі рецензії та завваги про цей фільм, який так несподівано дав мені можливість зіграти українську жінку, та ще в Україні.

– Як сталося, що у перших оголошеннях про фільм Вас у вичисленні учасників фільму поминули?

– Не знаю. Але у всіх рецензіях про мене пишуть позитивно, а це – найважливіше.

Красу соняшників ми бачили у фільмі, а серед них – акторку, котра, як найкращий золотий соняшник, зацвіла, незважаючи на усі складности погоди. То ж бажаємо їй і далі процвітати незалежно на вікові перешкоди, застереження і погану погоду.

О. Кузьмович

Хатинка Лариси Лисняк серед соняшників

ФІЛАТЕЛІЯ

На марках і штемпелях– Матір Божа

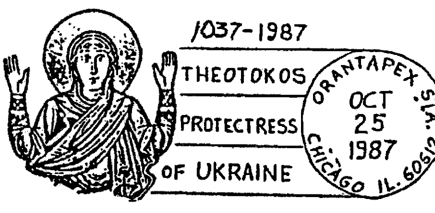
Цікаве філателістичне дослідження опублікував відомий колекціонер Андрій Сольчаник в щоквартальнику збирачів поштових марок з релігійної тематики „The Coros Chronicle" (чч. 332–335). Його назва „Матір Божа і українське передання цієї теми у філателії".

У п'яти відрізках статті автор дослідив появу зображень українських ікон Матері Божої на поштових марках, відбитках штемпелів і конвертах не тільки в Україні, а й в Австрії, Польщі, Аргентині, Білорусі, Канаді, Німеччині та ін. У кожному випадку автор дає пояснення про історію ікони та храму, в якому вона перебуває. Дослідників зацікавлять розповіді про храми Києва, Почаєва, Чернівців, Гошева, Зарваниці, Луцька та ін.

Відбитки поштових штемпелів з Чикаґо, Відня, Буенос-Айресу і Ватикану.

Нові випуски

У вересні випущено марку до 350-річчя міста Суми. 15 липня випущено марку на честь В. Винниченка (1880 - 1951). Автор - Василь Василенко).

„Шукав не слави, а правди для свого народу"

Учасники відзначення 100-ліття від дня народження Юрія Лавріненка в УВАН

НЮ-ЙОРК. – 25 вересня ц.р. Українська Вільна Академія Наук у США відзначила 100-ліття від дня народження Юрія Лавріненка, літературознавця, журналіста, дійсного члена УВАН. Ювілейне засідання відкрив проф. Олекса Біланюк, президент УВАН. Він відзначив важливу ролю Ю. Лавріненка у справі збирання документів і спогадів про жахливу систему більшовицького терору в Україні. У такий спосіб Ю. Лавріненко прагнув звернути увагу на українську національно-визвольну боротьбу і страшну загрозу більшовизму для всього світу.

Проф. О. Біланюк також зауважив, що в силу еміґраційних обставин переважна більшість творчої спадщини Ю. Лавріненка довго лежала неораним перелогом. Це—наукові розвідки, радіоскрипти, спогади, листування з відомими діячами науки і культури. Та завдяки науковцям України і діяспори з забуття у безсмертя повертається ім'я і безцінний доробок Ю. А. Лавріненка. Свідченням цього стала участь в академічному вшануванні пам'яті Ю. Лавріненка директора Інституту літератури ім. Т.Г. Шевченка НАНУ, академіка Миколи Жулинського, який одним з перших звернувся до духовного джерела його творчости.

Академік М. Жулинський виголосив доповідь „Юрій Лавріненко: творення сили національного відродження", у якій підкреслив неоціненний внесок літературознавця для збереження безперервности українського історичного процесу. Адже після репресій 1930-их років більшовицько-комуністичний режим фальсифікував історичні події і постаті, що не давало змоги відтворити правдиву картину нашої культури. М. Жулинський вважає Ю. Лавріненка одним з чільних реставраторів історичної пам`яті. Антологією „Розстріляне відродження" він осмислив українську історію і її духовну серцевину – ідею свободи. А також виокремив два типи ментальности—російський і малоросійський, і звернув увагу на гоголівський комплекс злопомсти. Саме цей комплекс зіграв фатальну ролю в історії України під час і після більшовицького перевороту 1917 року.

Саме Ю. Лавріненко, як підкреслив доповідач, розпочав не лише зв'язувати розірвані нитки, а й прагнув до подолання внутрішнього рабства, комплексу малоросійства, прагнув до „новонародження" українського духу. Він розумів, що першопричина червоного малоросійства значно глибша і криється не лише в ментальності. Фатальною для української інтелігенції під час і після перевороту 1917 р. виявилася внутрішня несвобода, поневолена душа. Ю. Лавріненко одним з перших пояснив першопричини цієї національної катастрофи. Саме тоді народився український комунізм, який він назвав „червоним малоросійством". Революційним шляхом, анархією більшовики поневолили дух України.

Конгеніяльним естетичним універсалом України, її відродження Ю. Лавріненко вважав „Сонячні кларнети" Павла Тичини. "Своїми пристрасними парами "строфа-антистрофа", широченною в своєму розгоні контрапунктною структурою образів ця маленька книжечка схопила центральні вузли трагедії і створила архетип трагічної лірики". Ю. Лавріненко розглядав цей твір під кутом зору принципово відмінного від російського комплексу злопомсти, вбачав духовне визволення української людини в пориванні до єдности вільних людей, цілости, безперервности національної історії._

Українська література у „кларнетизмі", тобто свободі духу, лишилася вірна ідеалам правди і свободи.

На завершення акад. М. Жулинський підкреслив, що нам ще багато необхідно зробити, щоб творча спадщина Ю. Лавріненка працювала на духовний потенціял сьогочасної України. Адже Ю. Лавріненко шукав не слави, а правди для свого народу. В цьому запорука страдницького шляху вірного сина України.

У „Слові про Батька" Лариса Лавріненко, дочка визначного літературознавця, голова Фонду ім. Ю. Лавріненка, особливу увагу звернула на неоціненну духовну спадщину, яку Ю. Лавріненко залишив своїм дітям. Вона згадала дуже зворушливий штрих до характеристики свого батька. Коли УВАН хотіла придбати будинок на 100-ій вулиці і не мала досить грошей для сплати першого внеску, Ю. Лавріненко приніс свою пожертву. Ю.В. Шевельов, тодішній президент УВАН у США, у листі до Л. Коваленко, нарікаючи на пасивність громади, написав: „Є, правда, речі зворушливі, коли Міяковський, або Дивнич [Лавріненко], що справді живуть день до вечора, приперли по сто долярів. Але це – свої [тобто уванівці—Т.С.] і бідні". Лариса Лавріненко при цьому додала: "Не бідні, бо дістали від батька багатющу духовну спадщину, і не лише ми, діти, а й усі, хто любить, шанує його літературознавчий спадок".

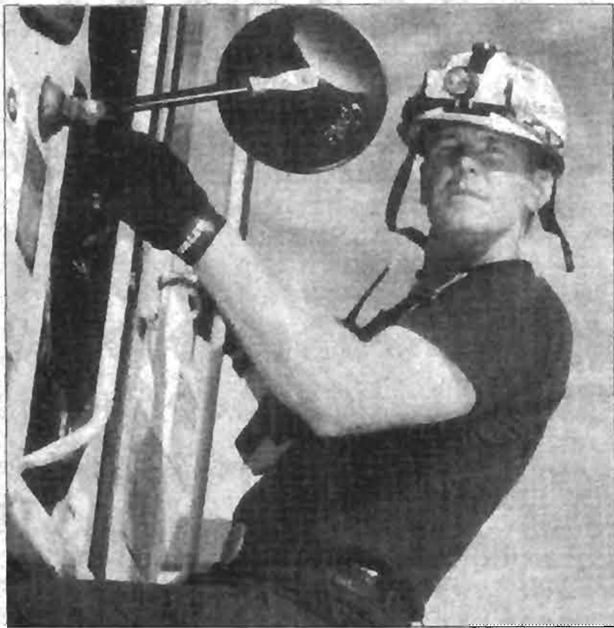
Слід відзначити, що такої багатолюдности УВАН не пам'ятала ще, мабуть, з часів активности покоління самого Ю. Лавріненка. Зокрема на ювілейному відзначенні була присутня Оксана Чикаленко, майже ровесниця Ю. Лавріненка, яка пам'ятає його з Харкова 20-их років. Це ще раз засвідчує, що постать Ю. Ларіненка була знаковою для української повоєнної еміграції. Саме про це сказав у своєму короткому слові Богдан Бойчук, поет „Нюйоркської групи". Він підкреслив значення Ю. Лавріненка, який позитивно й ентузіястично сприйняв появу української модерної поетичної групи, поетика якої відмінно відрізнялася від поетики періоду 20-30-их років, в якій формувався поетичний смак літературознавця. Та він не лише підтримав, а й сприйняв нові форми, нове обличчя доби 60-их років. З перспективи часу Б. Бойчук високо оцінив позицію Ю. Лавріненка і вдячний за його підтримку, що зіграла далеко не другорядну ролю у становленні „Нюйоркської групи".

На завершення присутні оглянули відеофільм, кадри якого зафіксували уже історичну нині зустріч української громади Ню-Йорку з Іваном Драчем і Дмитром Павличком у 1966 році, з участю Ю. Лавріненка.

У рамках ювілейного заходу присутні ознайомилися з виданнями Ю. Лавріненка періоду еміґрації. А також—фотовиставкою, в основу якої лягли знімки Надії Світличної, учасниці Всеукраїнської наукової конференції „Українське літературно-мистецьке відродження 20-их років XX ст.: питання стилю, проблематики, поетики, мови", яка проходила у травні ц.р. у Черкаському університеті з нагоди 100-літтю з дня народження Юрія Лавріненка. Під час ювілейного відзначення на малій Батьківщині вченого-літературознавця відкрили пропам'ятну дошку, на відкритті якої також була присутня Надія Світлична.

Тамара Скрипка

Рятувальники працювали самовіддано

Капітан Герольд Шапельговман в акції

Відома мисткиня Катерина Росандіч-Кричевська з Каліфорнії, з якої я розмовляв телефоном у справі газетної публікації, сказала, що її зять, 44-річний капітан Герольд Шапельговман, командир оперативного загону рятувальників, достроково, через поранення, повернувся з Нового Орлеану, враженого стихією. Вдома на нього з тривогою чекали дружина Лада і маленька дочка Меган. Я попросив К. Кричевську розпитати капітана про його місію в Новому Орлеані. Ось що він розповів для „Свободи":

– Це була суцільна руїна. Телевізійні репортажі не передавали усього її жаху. По обидва боки шляхів у волі плавали тіла загиблих, стояв нестерпний трупний сморід, в містах - безлюддя, спалені авта. Ми шукали і вивозили тільки живих, а трупи намагалися зібрати так, щоб було легше їх потім вивезти. Пізніше я бачив конвой, який вивозив трупи, зібрані у пакети. Ми прибули на військову авіобазу увечорі в понеділок, а вже у вівторок вивезли з небезпеки близько 300 осіб. Витягали людей через вікна, дахи, доставляючи потім в місця зосередження. Особлива увага приділялася лікарням і притулкам для старших осіб. Знімали людей з дерев і парканів. В одній з лікарень виявили 55 живих і 15 мертвих. За таких обставин я турбувався душевним станом своїх працівників, але усі, як виявилося, мали добрий вишкіл і міцне психічне загартування. Не відразу ми дістали потрібне харчування, але згодом усе впорядкувалися. Наш загін раніше побував на рятувальних акціях в ряді катастроф, але лиха такого маштабу ми ще не бачили.

В затоплених поселеннях, на жаль, поширилося грабіжництво. Ми були свідками того, як грабіжники відривали дошки з вікон і залазили до помешкань в пошуках коштовностей. Довелося втручатися і мати сутички з таким типами. Лунала стрілянина. Нас супроводжували три човни з поліціянтами, озброєними кулеметами. Не завжди до потерпілих своєчасно надходила матеріяльна допомога, але це пояснювалося тим, що шляхи і мости були зруйновані. З почуттям задоволення хочу відзначити добру працю моїх співпрацівників, які з повним відданням допомагали потерпілим.

Коли готувалося до друку це число „Свободи", ми дізналися від Катерини Кричевської, що капітан Герольд Шапельговман одужав і повернувся до загону, який вже висланий на рятувальну працю до Фльориди.

Л. Хм.

Рятувальники в місці катастрофи

Тему підказала „Свобода"

Минулого літа мисткиня Ірена Степанюк, яка проживає в Стонегемі, Масачусетс, побачила в „Свободі" світлину Володимира Рожка з Луцька з зображенням печерного монастиря на Волині.

Фотографія дала надхнення до творчости, і художниця відтворила її аквареллю.

Фотографію картини вона надіслала до „Свободи" з листом, у якому написала, що малює переважно для себе, для родини, хоча іноді й продавала свої малюнки. Її адреса: Irene Stepanuk, 300 Mountainview Dr., Apt. 405, Stoneham, MA 02180-2304.

Л. Хм.

І. Степанюк. „Вхід до Печерного монастиря"

І. Степанюк. „На узбережжі"

Книжки, надіслані до бібліотеки „Свободи"

Микола Щербак. „Чебрець", поезії, друге доповнене видання. Видавництво „Задруга", Київ, 2004 рік.

Український Католицький Університет. „Революція Духа", альбом фотографій - хроніка „помаранчевих" подій. Видавництво „Свічадо", Львів, 2005 рік.

Лариса Масенко. „Українська мова у XX сторіччі: історія лінґвоциду". У збірнику вміщено документи і матеріяли, що стосуються мовної політики радянського керівництва на теренах України. Працю призначено гуманітаріям – філологам, історикам, політологам, викладачам відповідних дисциплін, студентам, аспірантам, і всім тим, кому не байдужа доля рідної мови. Видавничий дім „Києво-Могилянська академія", Київ, 2005 рік.

Роман Іваничук. „Через перевал", химерний роман. Читач упізнає під личиною літературних персонажів багатьох своїх сучасників – митарів і фарисеїв, героїв і лицемірів, а також побачить жінку, образ якої на диво незмінно мандрує просторами Іваничукових творів. Видавництво „Літопис", Львів, 2004 рік.

Олександра Черненко. „Велика трьохсотлітня війна: Переяславська угода та криза національної самосвідомости". Пропонована книжка є спробою розглянути драматичну історію українсько-російських взаємин, як поле запеклої ідеологічної боротьби, грубих фальсифікацій та систематичного фізичного і психічного насильства з боку імперії, драматичні наслідки якого у підсвідомості українців проявляються й досі. Київ, 2004 рік.

Стефан Рожок. „Правда, мистецтво, філософія", у своїй книжці 86-річний автор-мистець хоче ознайомити читача з основними світобаченнями Святого Письма, яким розвінчує „наукові" теорії походження світу, які стоять далеко від Божого вчення про створення світу та про духовні вартості, якими має керуватися світ. Книжка в твердій обкладинці має 74 сторінки, видана у видавництві „Америка" 2002 рік.

Ірина Тимочко-Камінська. „Моя одисея", котра почалася тоді, коли кінчалася війна. Через кілька днів після матурального іспиту Перемиської гімназії 1944 року авторка розпрощалася з батьками і разом з поколінням своїх ровесників пішла в підпілля. В підпіллі вже як „Христя" працює в мережі Українського Червоного Хреста, потім зв'язковою. Після акції „Вісла" повертається в Перемищину, де внаслідок зради її арештують. З ув'язнення повертається 1955 року, до 1981року перебуває у Вроцлаві й звідтіль виїздить до США де перебуває досі. Видавництво „Український Архів", Варшава, 2005 рік.

Професійна спілка „Журналіст України". „Преса і влада", біла книга про утиски засобів масової інформації та окремих журналістів в Україні. Видавництво „Журналіст України", Київ, 2005 рік.

Товариство Української мови. „Мости в Україну", нариси з історії Товариства в Чикаго. У книжці показано непересічний внесок у справу новітнього українського відродження, підтримку та розвиток громадського суспільства в Україні. Видавництво „Східній видавничий дім", Донецьк, 2005 рік.

Редакційна колегія. „Верховина", літературна мозаїка. Орган дружньої ланки прихильників ідейної літератури, ч. 34, Вікторія, Кензас, 2005 рік.

Лесь Курбас був розстріляний в листопаді

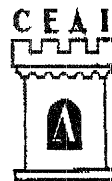
Третього листопада 1937 року на Соловках загинув від кулі ката Лесь Курбас (1887, м. Самбір – 1937, Соловки) – український режисер, актор, теоретик театру, драматург і публіцист, перекладач.

Народився він в родині акторів С. Яновича і В. Яновичевої. Навчався у Відні, Львові, викладав у Києві, Харкові. Один з ініціяторів створення журналів „Театральні вісті", „Барикади театру", „Радянський театр". Заснував трупу „Тернопільські театральні вечори", „Молодий театр" у Києві, Київський драматичний театр, „Березіль" у Харкові. Як актор створив на сценах образи Гонти („Гайдамаки" за Шевченком), Гурмана („Украдене щастя" Франка), Астрова („Дядя Ваня" Чехова), Хлестакова („Ревізор" Гоголя), Едіпа („Цар Едіп" Софокла), Макбета („Макбет" Шекспіра), Збігнєва („Мазепа" Словацького) та ін. Лесь Курбас виховав когорту видатних акторів і режисерів. Його творча практика позначена впливом експресіонізму і конструктивізму. Поставив фільми „Вендета", „Макдональд", „Арсенальці".

У роки знищення української інтелігенції був репресований в 1933 році і розстріляний в 1937-му.

Віча пам'ять великому мистцеві!

УПРАВА
Східньо-Европейського Дослідного Інституту ім. В. Липинського (СЕДІ), Філядельфія, ПА.
зі смутком сповіщає, що 13 жовтня 2005 р. відійшла у вічність

бл. п. ХРИСТИНА (БУК) ПЕЛЕНСЬКА

член Управи СЕДІ, довголітній секретар, видавничо-пресовий референт, голова Контрольної комісії, спів-редактор видань.
Роджена 7 квітня 1933 р. в місті Медика, Україна.

В і ч н а Й й П а м ' я т ь!

Шановному Мужеві та Родині Покійної складаємо найщиріші вислови співчуття.

За Управу

Лев Чабан, секретар **Ілярій Мазепа, президент**

Повідомляємо усіх друзів і знайомих, що 17 жовтня 2005 р. відійшов у вічність

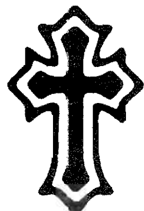
о. д-р СТЕПАН ГАРВАНКО

в містечку Вудсток, Онтаріо, Канада.

Нехай канадська земля буде Йому легкою!

Вічна Йому пам'ять!

Кузен МИРОН ГАРВАНКО з родиною.

У великому смутку повідомляємо родину, приятелів та знайомих, що в понеділок, 17 жовтня 2005 р. відійшла у вічність на 89-му році життя наша найдорожча МАМА і БАБУНЯ

бл. п

д-р медицини СТЕФАНІЯ ТЕРШАКОВЕЦЬ-БЕРЕЖНИЦЬКА

ПАРАСТАС відбудеться в церкві Архистратига Михаїла у Дженкінтавні Па. у п'ятницю, 28 жовтня о 5-ій год. Відвидини у церкві від 3-ої год.

Відвидини в похоронному заведенні Lytwyn and Lytwyn, Union, NJ в суботу від години 8:30 ранку.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в церкві св. Івана Хрестителя, Нюарк, Н. Дж. в суботу, 29 жовтня о години 10:30 ранку.

Похорон на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж. в суботу, 29 жовтня о год. 12:45 по пол.

Залишені в глибокому смутку:

син	– ІВАН з дружиною МАРІЯННОЮ ЧАЙКІВСЬКОЮ
донька	– ОЛЕНА з чоловіком МИХАЙЛОМ НІТЕФОРОМ
внучки	– ГАННА і ВІРА НІТЕФОР
брат	– АНДРІЙ ТЕРШАКОВЕЦЬ з дружиною ТАТІЯНОЮ і донею ТАМАРОЮ
сестра	– МАРІЙКА ГАВРИЛЯК з чоловіком РОМАНОМ
швагрова	– МИРОСЛАВА ТЕРШАКОВЕЦЬ зі синами ЮРІЄМ і АНДРІЄМ з родинами
кузини	– ОСТАП ТЕРШАКОВЕЦЬ з родиною
	– ВАСИЛЬ ТЕРШАКОВЕЦЬ з родиною
племінниця	– МАРІЙКА ЛІЩИНСЬКА з родиною в Україні
свахи	– ГАЛИНА БОДАРЕВА і ІРИНА ТИМОШЕНКО

ближча і дальша родина в Америці, Канаді та Україні.

Вічна Її пам'ять!

Замість квітів на могилу пок. Стефанії просимо складати пожертви на Український Католицький Університет у Львові через Ukrainian Catholic Education Foundation, 2247 W. Chicago Ave., Chicago, IL 60622.

Вже рік, як відійшов у вічність мій МУЖ

ПАВЛО ІВАНЕНКО

Прошу близьких о молитву

НІНА ІВАНЕНКО (ХІЦЯК)

В П'ЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ дорогої та незабутньої МАМИ і ДРУЖИНИ

бл. п.

ІВАНКИ СОЛТИС

ПОМИНАЛЬНІ БОГОСЛУЖЕННЯ

будуть відправлені у вівторок, 8 листопада 2005 р.

- **в монастирі оо. Василіян, Бучач, Україна;**
- **в церкві св. Володимира, Гемпстед, Н.Й.;**
- **в церкві святої Тройці, Сілвер Спрінг, Мд.**

Дочка ЛІДА **Муж ЮРІЙ**

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осцісдавська 973-292-9800 #3040*

ЛОНГИН СТАРУХ
Професійний продавець забезпечення УНС
LONGIN STARUCH
Licensed Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
tel.: 800-673-5150 • 845-626-2058
e-mail:lvstaruch@aol.com

ЕВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ
Професійний продавець забезпечення УНС
EUGENE OSCISLAWSKI
Licensed Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
5 Stable Lane tel / fax: (908) 782-5451
Flemington N J 08822
Email:eugenemaria@patmedia.net

УКРАЇНСЬКИЙ ІМІГРАЦІЙНИЙ ЦЕНТР
PALLADA International
ВСІ ВИДИ ІМІГРАЦІЙНИХ СПРАВ
Оформлення Заяв на Лотерію Зеленої Картки
98 Second Avenue, 2nd Floor, New York, NY 10003
Tel.: (212) 387-8683 • (212) 228-3029

КАРДІОЛОГ
ПЕТРО ЛЕНЧУР, MD, FACC
Board Certified: Cardiovascular Disease, Interventional, Nuclear Cardiology and Internal Medicine.
Єдиний україномовний „Interventional" кардіолог в NY і NJ.
НОВІ КАРДІОЛОГІЧНІ ЦЕНТРИ
Всі основні обстеження проводяться в двох зручно розміщених сучасних офісах
776 E. Third Ave.
Roselle, NJ 07203
(908) 241-5545
1432 Hylan Blvd.
Staten Island, NY10305
(718) 351-9292

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ
Найбільший вибір українських книжок.
Замовляйте каталог:
1-866-422-4255
www.ukrainianbookstore.com

ОРКЕСТРА „ЛУНА"
Музика на весілля, забави, фестивалі.
Святкування роковин.
ОЛЕСЬ КУЗИШИН
Тел./Факс: (732) 636-5406
e-mail:dumamuse@aol.com

ДАНТИСТ
д-р МАРУСЯ КУШНІР
- Висококісне лікування і відновлення зубів для усієї родини.
- Косметична дантистика
- „Implant"- нарощування зубів.

Лікар приймає за попереднім домовленням.
120 Millburn Ave., Suite M-4,
Millburn, NJ 07041 • Тел.: (973) 467-9876

LAW OFFICES OF
ZENON B. MASNYJ, ESQ.
Від 1983
- Серйозні персональні пошкодження
- Купно, продаж нерухомостей (Real Estate and coop-closings)
- Репрезентування комерційної діяльности
- Securities arbitration
- Розводи
- Заповіти-офіціяльні завірення

157 SECOND AVENUE
NEW YORK, NY 10003
(212) 477-3002
(Тільки за попереднім домовленням)

FATA MORGANA
Музика для всіх: весілля, забави, концерти, фестивалі і приватні прийняття.
***Тел. до Олексія: (609) 747-1382** або*
e-mail ok1band@yahoo.com
website:www.fata-morgana-band.com

ARKA
Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відеокасети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.
89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550

МОЖНА НАБУТИ
APON
ВІДЕО АПОН-2011
14-та РІЧНИЦЯ
НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНИ - КОНЦЕРТ
НА МАЙДАНІ – КИЇВ, 24 СЕРПНЯ 2005
Ціна 25 дол., 1 касета в подарунок
Apon Record Company
P. O. Box 3082, Long Island City, NY 11103
Tel.: (718) 721-5599

Fregata TRAVEL SERVICE, INC.
250 West 57th St.#1211 Phone: (212) 541-5707
New York, NY 10107 Fax: (212) 262-3220
ECONOMY AIRLINE TICKETS FROM USA TO
KYIV, LVIV, ODESA and WARSAW
Restrictions Apply

KARPATY TRAVEL
121 Runnymede Road,
Toronto, Ontario Canada M6S 2Y4
1-800-265-7189
в Торонто (416) 761-9105
e-mail: nsemczys@aol.com

ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ
ПРОДУКТОВІ НАБОРИ
ЛИСТИ ТА ДОКУМЕНТИ

НАДІЙНО І ШВИДКО до рук адресата
в Україну, Польщу та інші держави

ПОДОРОЖНІ ПОСЛУГИ
ВІЗИ • АВІАКВИТКИ
ЗАПРОШЕННЯ до Канади і США
СТРАХУВАННЯ ПОДОРОЖУЮЧИХ

НАЙДЕШЕВШІ МІЖНАРОДНІ ТЕЛЕФОННІ РОЗМОВИ

Пам'ятайте – як посилати, літати, чи телефонувати – то тільки через КАРПАТИ!